

NGS. RAMASETTER ROBERT.
uruk
BUDAPEST
Disztor 2. I. nr.

Taxa postala
plakette in num.
No. 224713/929.
Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pog.
10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
detések díjazás szerint. Az „UJ
KELET” a transilvaniai és banati
székhelyű egyetlen politikai napilap.
Cikkeink utánnomását csak a
törvény megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jánabér
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 51.

Ara 5 lej

Szombat, 1937. július 3.

5697. ÉV. XX. ÉVF.
TAMUZ 24. 147. SZAM

A nemzsidó mérnök találkozása a zsidó sorssal

Egy bucuresti angol mérnök öngyilkosságát követett el.
Tisztán nem lehet látni, hogy milyen lélektani okok vezették végzettségében az öngyilkosság felé Moor mérnököt.
Kétségtelenül tudjuk azonban, hogy mivel indokolja. Megírta hátrahagyott levelében.
Azzal indokolja, hogy külseje miatt zsidónak nézték és ezért nem tudott érvényesülni. Például gázlámpagyártás sem tudta megalkotni állítólagos semita jellege miatt.
Tragikus történet Moor Antal élete. Tragikus, mert ez az ember azzal a szabad ördöggel és biztos öntudattal kezdte pályafutását, amint az angol származás és a nemzsidó mivolt önthetett belé.
Semmiestire sem érezte azt a gátlást, ami minden fiatal zsidó lelkeben vívódik, amikor pályáján elindul: hogy zsidósága súlyos akadályként fog utja elé emelkedni.
Moor azonban elérte a zsidósors, anélkül, hogy zsidó lett volna. A konklúziója az volt, hogy öngyilkosságát követett el.
Tragikus életsors...

Szép Ernőnek egy mélysegesen igaz és szellemes mondása jut eszünkbe: minden keresztényt be kellene sorozni egy évszázad zsidó és megszűnne az antiszemitizmus.
Moor Antal mérnököt besorozták.
„Zsidóságának” pedig az volt a következménye, hogy föbelőtte magát.
Sajnos, az antiszemitizmus ezért még nem szűnik meg. Nem valószínű, hogy a fajvédelem elkieseredett harcainak megseme a szíve a zsidókon, mert Moor Antal öngyilkosságát követett el.
Igy tehát a drámai történet be is fejeződik Moor Antal temetésével. Számunkra pedig nem marad más, csak egy sóhaj: hányan vagyunk, hány ezren ezzel az át nem halható akadállyal és mégis: nem szabad öngyilkosnak lennünk, nem tesszünk öngyilkosok, mert a zsidó életet akkor is el kell viselni, ha nehéz...

Egy más jelentkezett

A jelentkezés lassu, váratott magára, de azért mégis csak jelentkezés. Olyan, mint a hűvös hang, vagy egy távoli, fellobbanó láng a nagy éjszakában.
A göttingai egyetem nagy jubileumra készül. Fennállásának kétszázadik évfordulóját ünnepli mostanában és erre az ünnepre a világ valamennyi egyetemét meghívta. Még nem biztos, — de mennyire nem biztos! — hogy a meghívott egyetemek mind elmennek-e Göttingára, amelynek nagy ugyan a híre, nagy a tekintélye, de jelenleg nagy a hibája is: a Harmadik Birodalomhoz tartozik. Területileg egész biztosan odatarozik, — vajjon szellemében is? Több világhírű egyetem, köztük az angol egyetemek is, ezt szeretnék pontosan meg tudni. Mielőtt határozásnak a meghívás elfogadása dolgában, ezt a legfontosabb kérdést tisztáznák akarják.
Az angol egyetemek lapjai azt kérdezik például: él-e még a Göttingai Hét szelleme? Nem valami göttingai „Woche“-ról, hanem a nevezetes Göttingai Hetekről, arról a hét egyetemi tanárról van itt szó, aki száz évvel ezelőtt szembeszállt a hannoveri uralkodó diktatúrájával, parancsuralmi göggyével és rendszerével és küzdött és harcolt a demokratikus alkotmány visszaállításáért és nem engedett egy tapodtat sem. Igen, él-e még a Göttingai Hét szelleme? Él-e még a szellem, amely nem tartotta az embert gépnék, rabzolgának, engedelmesen abortírozó kutyának, hanem szembeszállva a hatalommal, a börtön és a vérdap sötét lehetőségeivel, egzisztenciát, egyéni szabadságot és életet kockáztatva követelte vissza az elrabolt alkotmányt, a demokrácia szabad levegőjét, a művészet és a tanítás szabad lélegzétvételét, mindenek alapját, kezdetét és végét: az ember szabadságát?...

Mert az angol egyetemek a történelemből is tudják, hogyha ez a szellem él Göttingában, akkor nincs még elveszve minden a Harmadik Birodalomban. Ez a szellem, a Göttingai Hetek szelleme, visszaküzdötte az alkotmányt, kivívta a szabadságot. Él-e még? Vannak-e még nagy professzorok?
A berlini Kaiser Wilhelm tudományos intézet minapi ülésén Max Planck professzor, a világhírű fizikus abból az alkalomból, hogy utoljára elnökölt az Intézet ülésén, erőfeszítéssel elkövetelte vissza a tudós és a tudomány szabadságát. A tudomány elsorvad, mondotta, ha a tudós nem választhatja meg szabadon a munkatársait s ha nem rendelkezhet szabadon a tudományos kutatáshoz szükséges összegekkel.
Vannak-e még nagy professzorok Németországban? — kérdezik az angol egyetemek. Vannak. Mégis vannak. Egy már jelentkezett...

Anglia és Franciaország feladják az ellenőrzési rendszert

Nagy riadalom a német sajtóban a várható angol-francia beavatkozás miatt

Párizsba érkezett a valenciai kormány külügyminisztere

London, július 2. (Rador.) Ma délben a Foreign Officeban kezdetét vette a benemavatozási bizottság ülése.
Az Echo de Paris egyidejű jelentése szerint Giral, a valenciai kormány külügyminisztere rangrejtve Párizsba érkezett.
Berlínből jelentik, hogy a német lapok a londoni benemavatozási bizottság mai ülésének várható határozatait latolgatják. A Völkischer Beobachter foglalkozik az Evening Standard című lap azon megállapításával, hogyha az ellenőrzést megszüntetik, nem lenne nehéz a francia határon keresztül fegyvereket juttatni a valenciai kormányhoz. Ez a nyers fenyegetés — írja a német hivatalos lap — világosan mutatja, hova irányul az angol rokonszenv.
A Lokalanzeiger azt hiszi, hogy Franciaország és Anglia előre jelzett magatartása az egész ellenőrzési rendszer megszüntetésére fog vezetni.

tásával, hogyha az ellenőrzést megszüntetik, nem lenne nehéz a francia határon keresztül fegyvereket juttatni a valenciai kormányhoz. Ez a nyers fenyegetés — írja a német hivatalos lap — világosan mutatja, hova irányul az angol rokonszenv.
A Lokalanzeiger azt hiszi, hogy Franciaország és Anglia előre jelzett magatartása az egész ellenőrzési rendszer megszüntetésére fog vezetni.

Hazaérkezett Károly király és Mihály vajda

Az uralkodó résztvett a bukovinai magyar szervezetek ünnepségein. Bucurestibe utazott a lengyel vezérkari főnök

Hazatérő útján minden nagyobb lengyel állomáson forró ünneplésben részesítették az uralkodót

Varsó, július 2. (Rador.) Moscicki elnök tegnap este a Wawel-kastélyban nyilatkozott a román sajtó számára. Miután sajnálkozását fejezte ki, hogy Bucurestiben nem fogadhatta a román újságírókat, Moscicki elnök ezeket mondogta:
Igyekezünk viszonzni azon vendégszeretetet, amit Románia mutatott iránymában bucuresti látogatásom alatt. Nehéz próbára tettük Öfelsége Károly király ellenállóképességét, ő azonban derűlten és fáradhatatlanul viselt el minden megpróbáltatást. Öfelsége II. Károly király, a szövetséges és baráti Románia uralkodóját a lengyel lakosság lelkesedéssel fogadta és ő egyszerűségével óráról-órára több szívet hódított meg. Ezért voltak egyre élénkebbek az Öfelsége iránti spontán megnyilatkozások. Hasonló az eset Mihály vajdával is, aki már előző lengyelországi látogatása folyamán népszerűsége tett szert. Meg vagyok győződve, hogy a Románia és Lengyelország közti érzelmek kiéleződtek Öfelsége Károly király látogatása folytán, amely fel jogosít azon hitre, hogy a két nemzet közti barátság megint gátlathatlanul válik.
Ujabb párizsi jelentés szerint az uralkodó és Mihály vajda hazautazása a lakosság lelkes ünneplése közepette ment végbe. A vasuti vonal mentén az összes állomáscson nagy tömeg várta a királyi vonatot és mindenütt a királyhimnusz játszották annak tiszteletére. Lwow áomáson 15 perccel időzött a vonat. Itten szemlét tartott a kivényelt disz-század felett és elbeszélgetett a megjelent katonai és polgári előkelőségekkel az uralkodó. Snyatn határadalom-

ra a vonat 2.20 órakor érkezett. Az uralkodó a tömeg ünneplés közepette leszállt kocsiából és eibucszott a lengyel hadserégtől, köszönetet mondvá a fogadtatásért.
Stachiewicz tábornok lengyel vezérkari főnök tegnap délután Bucurestibe utazott a helyettes vezérkari főnök és több tiszt kíséretében.
Cernauti, július 2. Öfelsége Károly király és Mihály vajda kíséretükkel ma reggel átlépték a határt Grigore Ghica Voda állomásnál és folytatták utjukat Frasin állomás felé, ahol a kormány több tagja Tatarescuval az élükön és a helyi hatóságok képviselői fogadták. A királyi menet Bucsofia felé vette azután útját, ahol az arcasok tartották meg ünnepeiket. Öfelsége és Mihály vajda szemlét tartottak az arcas, strajer és katonai előképzőegységek felett, megtekintették a különböző mutatóványokat, majd az uralkodót ünnepélyes formasságok között az arcasok vornic-jává avatták, míg Mihály vajdát az arcasok kapitányi övével díszítették fel. Az ebéden Nistor miniszter mondott pohárköszöntőt, amire az uralkodó válaszolt.

Blomberg elutazott Magyarországról

Budapest, július 2. (Rador.) Von Blomberg marsall pénteken délelőtt 9.30 órakor repülőgépen visszautazott Berlinbe.

A hélium, amelyért a lég-hajózás harcol

A héliumnak lég-hajóztógáz gyanánti használata megszüntetné a lég-hajózás egyik legnagyobb veszélyét, a robbanékonytságot. Az eddig legtöbbszörre alkalmazott hidrogén a legirtózatosabb robbanóanyag, melyet ismerünk, a hélium ezzel szemben éghetetlen. Sok lég-hajóbaleset, például az angol óriáslég-hajó, az „R 101”-nek szörnyű szerencsétlensége és a lakehursti borzasztó katasztrófa sohasem önthetett volna ekkora méreteket, ha a lég-hajók héliummal lettek volna töltve. Legjobb példa erre annak a nagy francia hadilég-hajónak az esete, mely mintegy 8 évvel ezelőtt az eitiúnt német óriáshidroplánna, a „Do X”-nek keresése közben ballonképényszerűlés miatt kényszerleszállást végzett, miközben gondolatja olyan hevesen ütődött a talajnak, hogy teljesen összetört, baja mégsem történt senkinek sem, mert a vezető kapitány, nyugalmát megőrizve, nagy lélekjelenléttel kibocsátotta a ballon hidrogéntöltést a légkörbe és a lég-hajó így szerencsésen megmenekült a hidrogén tömegek irtózatoss robbanásától, mindamellett csak szerencsés véletlen volt, hogy valamely felé irányuló széllel nem irányította a kiáramló gázt a forró motorok felé.
A héliumnak az éghetelensége összehasonlíthatatlanul fontosabb annál a körülménynél, hogy a héliumgáz felhajtóereje körülbelül 7 százalékkal kisebb a hidrogénénál, különben is ezt a körülményt a ballontérfogat ugyanannyi százalékos növelésével könnyen ellen lehet súlyozni.
A világ összes lég-hajóit tehát már régen héliummal töltének, ha a gáz nagyban beszerzése nem volna olyan nehéz. Ezzel azonban igen furcsán állunk: a hélium a természetben óriási mennyiségben fordul elő, csak hogy nehezen hozzáférhető formában. Ezen mindenki csodálkozik majd, ha hallja, hogy a hélium a bennünket körülvevő levegőnek alkotó eleme, a még aránylag könnyen elérhető 5 kilométeres magasságig sok száz millió tonna héliumot tartalmaz, a levegőtenger. Igen ám, de a levegőtenger nagy és ha utánaszámítunk, kiderül, hogy minden 1000 köbméter levegőben csak egyetlen gramm hélium van megcsalva. Egy gramm héliumnak a levegőből való kivonása, izolálása ezért tehát több ezer lejbe kerülne.

Különbözik pedig a hélium, sajnos, igen ritka, — radioaktív ásványokban abszorbeálva fordul elő, de szerencsés Amerika néhány nitrogénű ásványforrásában is, melyekből már könnyebb kivonni. Csak hogy Amerika, monopólium helyzetének biztosítására, héliumkivétel tilalmat hozott s csak a tudományos célokra engedélyezett kicsinyben kivétel. 1930-ban aztán dr. Eckener a berlini amerikai parkmára díszbédjén ugyan bejelentette, hogy a Zeppelinek részére szükséges héliumot immár Amerikából kapják majd, mindamellett azóta sem valósult meg a rendszeres héliumbehozatal, alighanem az igen magas költségek miatt.
Ez a nemes gáz maga nagy elterjedtségében és teljes oly nehezen való hozzáférhetőségében megjelis a nemesfémárohoz hasonló: miképpen légkörünkben sokmillió tonna hélium lebeg, olyképpen a világ tengereiben is körülbelül 100 millió tonna arany van feloldva, de itt is csak mintegy 20 köbméter tengervízre jut egyetlen gramm arany, melynek kiválasztása az aranyásás költségeit többszörösen felülmúlta.
A hélium arisztokratikus hozzáférhetelensége még sokkal nagyobb s egyenesen földöntúli volt feledezesekkor, ugyanis elsősorban — a Napban pillantották meg, éspedig a színképelemzés feltalálása után alig néhány évvel, 1868-ban. Csak 1865-ben sikerült Ramsay és Cleve angol fizikusoknak, amikor bizonyos radioaktív ásványok hevítésénél elszállt nitrogén elemektek.
A hélium az anyag egyik legtitokzatosabb folyamatának, a radioaktivitásnak a terméke, már ez is mutatja különlegességét. E folyamatoknál széveszerezen nagyobb energiák szabadulnak fel, mint a legjobb szén égésénél. A hélium a Nap légkörének jelentős elemét alkotja, így valószínű, hogy a központi égítést belsejében rengeteg mértékű radioak-

ek
tt meg-
követ
ént

ve
válaszoltak, mire a
ágyutúzzal felelt és
rt mellett horgonyzó
ek két matróza életét
egesebesült. A japán-
után sikerült ártal-
rosz partra vontatni.
és külgyminisztériu-
deléltől kijelentették,
ynak szándékában áll
eidenst lokalizálni és
si állaspontra helyez-

kormányzó avaslatot

asfoglalása legfénye-
lgáltatja annak, hogy
ényhozás tényezői ma
esek a nemzet jövőjé-
a magyar nemzeti tör-
méltóan megoldani. A
a nemzet egyhangu
ki. A miniszterelnök
rthy kormányzót, akit
ztek.

ormában francia

elhatározási
éktözdét

rancia frankot

enne befolyása az ál-
zokot aranyfedeztet mel-
nem fog Románia veszte-
earing diszponibilitást il-
ben alacsony. Vesztéségek
anciaországban lévő lété-
hetnek jelentékeny ösz-
z kereskedőket és iparo-
z eddigi frank árfolyamon-
eket Franciaországban, s
scu bankkormányzó ma
iszterrel tárgyalt a kül-
nem módosításáról és a
kelésének a román hadi-
kereskedelmi csererefor-
sáról. Szóba került azon-
amiket a Kisiparos Hitel-
zdasági Hitelintézet ren-
sátani.
(Rador). Csütörtök dél-
fontot 123.25—124-el je-
-el, 11.45 órakor a font
dollár 25.30 volt.
A bucuresti feketetőz-
agos pánik uralkodott. A
kosai a francia frankot
piacra dobni. A frank
esett vissza. Rendkívül
en fejlődött ki, miután a
ismert oszlopai nagy-
a frankkal szerelték fel
időben, hogy a nemzet-
ülő kirándulókat kielégít-

nyv. és Lapkiadó K. K.
strada Baron L. Pog. 10.
szám: 18-60.

NYZURAT

Mindenemü szigetelési munkához
legideálisabb anyag:

FLINTKOTE

beton fedélhez, balkonhoz, feraszhoz, ned-
vesség és rozsdá elleni szigeteléshez.
Vízmentes padló.

FLINTKOTE

Sheli yartmány.

Romániai vezérképviselet:

FRAJII KLEINER

BUCUREȘTI, STR. CULMEA VECE, 2
GALAȚI, STRADA MARE, 75

tív folyamatok mennek végbe, titániak, melyekhez képest a bolygók és annak belsejében működő radioaktivitás gyerekként. Ez a felismerés oly probléma kulcsát adta a fizikusok kezébe, melynek nyitját már igen régen keresték: honnan veszi a Nap a maga irtózatosságot, melyeket évezredek óta változatlan erővel lövell az űrbe, anélkül, hogy hőmérséklete észrevehetően csökkent volna? Ha az egész napgömb tiszta szénből állana, mely oxigénlégtérben ég, ez csak néhány évezred tartamára biztosíthatná a Nap ismert energiájának és az óriási tüngyölő már régen ki-
aludt volna. A radioaktív folyamatok azonban megmutatták, hogy az anyag még egészen más és gigantikusabb értelemben is „meg lehet gyújtva”. A Nap belsejének hőmérsékletét sok millió fokra becsülik és az ottani radioaktív robbanások az anyag sokkal nagyobb mélységeiből fakadnak és sokkalta hatalmasabbak, mint kis bolygónkon.

A legbámulatosabb az, hogy a hélium, melynek segítségével bepillantottunk a milliós hőfokok kozmikus energiájába, egyúttal azt is lehetővé tette, hogy legnagyobb hidegeket állítsunk elő a laboratóriumban.

A hélium volt az a gáz, mely legtovább állott ellent a cseppfolyósításának. A héliummal való e küzdelem a fizika történelmének egyik legregényesebb epizódja, sok évig tartott a harcossá mind újabb s mind szellemesebb laboratóriumi elrendezést szerkesztettek, míg végül Kamerlingh Onnes holland fizikus győzedelmeskedett: 1908 egyik tavaszi napján viztisza folyadéká láta sűrűsüdni a héliumot Ez zérus alatti 269 Celsius-foknál történt. Ma pedig a kísérleti fizika már néhány ezredfoknyira közelítette meg a világegyetem abszolút hidegpontját, ezt a zérus alatti 273 Celsius-fokot a folyékony héliumnak a nyomán hirtelen csökkentése közben való gyors elpárologtatásával érik el, amikor is a hőmérséklet mégjobban süllyed és a hélium egy része megfagy! Ily módon a folyékony és szilárd hélium a világról kozmikus hidegének akkumulátorává válik számunkra és a fizikusok s vegyészek a legkülönbözőbb s hallatlanul érdekes kísérleteket végeznek avégből, hogy megfigyeljék az anyagnak e kozmikus hidegben való viselkedését. És valóban, e kísérletek az anyag eddig ismeretlen mélységeibe világítanak. Csak egyetlen példával szolgálunk: az abszolút hidegpont közelségében a fém és ötvözet villamos vezetőképessége ugrásszerűen óriásira nő és valamely elektromos töltés, ha egyszer elindítottuk, minden áramforrás segítségével nélkül órákig is kering a fémben.

Igy vetette fel és oldotta meg a csodálatos nap-elem, a hélium az anyag tudományának mélyseges jelentőségű problémáját.

Eredeti

Schmincke Művészfestékek

Dekoratív és tanulmányfestékek

a legjobbak

Ne kísérletezzon ismeretlen márkákkal! A Schmincke-festékek garantáltan állandóak, feltétlenül megbízhatóak, kiadások, tehát

a legolcsóbbak

Legelőnyösebb beszerzési forrás

Segesváry & Co.
C.I.U.

Calea M. Foch 10. Telefon: 12-41.

Kívánatra árjegyzékek.

I-a festővásznak

Sorsdöntő tárgyalások Londonban Palesztina jövőjéről

Az amerikai cionisták az Egyesült Államok kormányát hívják segítségül a Zsidó Nemzeti Otthon integrálásának megvédésére

Több mint százezer sékelfizető szavazott le Amerikában

New York, július 2. A „New-York Times” jeruzsálemi tudósítója mértékadó forrásra hivatkozva megerősíti azt a híradást, hogy az angol kormány keresztül akarja vinni Palesztina kettéosztásának tervét. A lap megemlíti, hogy Abdullah emir is a kettéosztás híve. A kilátások aránya 2:1 az elosztás javára — írja a New-York Times tudósítója.

A lapok híradásai általában megegyeznek abban, hogy a királyi bizottság javaslatai Palesztina kettéosztására irányulnak és hogy a kormány komoly formában foglalkozik ennek a tervnek a megvalósításával. Homály fedi azonban azt a kérdést, hogy a mandátum azonnali megszüntetésével, vagy pedig hosszabb lejáratu átmeneti idő alatt akarja nyelbeítani a kormány a királyi bizottság javaslatait.

Az „Adifaa” című arab lap például olyan információkat közöl, melyek szerint egyelőre nem következik be mélyreható változás Palesztina politikai sorsában. A királyi bizottság jelentése abból a nézőpontból indul ki, hogy

egyelőre nem lehet szó a Palesztina-mandátum teljes megszüntetéséről. Döntő jelentőségű változások csak a jövőben fognak történni.

A lap szerint Ormsby Gore gyarmatügyi miniszter maga is a mandátum megszüntetése ellen foglalt állást és inkább a bevándorlás, földvásárlás és közigazgatás terén akar változásokat eszközölni, mint az ország politikai státuszában. A királyi bizottság — írja az Adifaa — arab-zsidó kerekasztal-konferencia kérdését is érinti jelentésében és igyekszik megnyugtatót az indiai mohamedánokat a palesztinai mohamedán szenthelyek sorsát illetően.

A londoni tárgyalások

Ugyancsak az Adifaa jelenti, hogy Ormsby Gore gyarmatügyi miniszter Sir Arthur Wauchope palesztinai főkörmányzóval együtt dolgozza most ki a jövőbeni angol Palesztina-politika irányvonalait a királyi bizottság jelentése alapján és javaslatai szellemében.

Az arab lap információi szerint

a palesztinai főkörmányzó fontos tanácskozásokat fog folytatni dr. Weizmann Chaimmal, a Jewish Agency elnökével az angol politika irányvonalairól, még mielőtt azokat nyilvánosságra hoznák.

Az „Observer” című konzervatív angol napilap vezércikkben foglalkozik Palesztina kettéosztásának tervével. A lap szerint misem bizonyítja jobban az elosztási terv pártatlanságát és helyességét, mint az a tény, hogy az arabok és a zsidók egyaránt ellenzik azt. A lap megjegyzi, hogy jó volna, ha a két tábor, a zsidók és az arabok észszerűbb magatartást tanúsítanának az elosztási tervvel szemben és feladnák ellenzéki magatartásukat.

A „Haarec” című palesztinai héber napilap közli, hogy Palesztina kettéosztásának tervét még a huszadik cionista kongresszus megnyitása előtt be fogják mutatni az összes cionista pártok és csoportok vezetőinek hogy állástfoglaljanak a tervvel szemben. Ezzel kapcsolatban a lap azt is tudni véli, hogy angol kormánykörök hajlandók Palesztina zsidó részét dominiálni jelleggel felruházni.

Libanoni zsidó kolonizáció?

Az El Livaa című jeruzsálemi arab lap, a főmufti organuma, tudni véli, hogy a palesztinai cionisták képviselői és a libanoni köztársaság néhány vezetője között tárgyalások folynak. Ezekben a tárgyalásokban Emil Edden miniszterelnök, Bicharo Garri ellenzéki vezér és Arida patriarcha is részt vettek állítólag. A tárgyalások libanoni zsidó telepítés lehetőségeiről folytak. Az El Livaa azt is tudni véli, hogy a libanoni politikusok és a cionisták közötti tárgyalások összefüggésben állanak bizonyos

lépésekkel, amelyek Leon Blumtól és a lengyel kormánytól indultak ki.

A főmufti szíriai tárgyalása

A Falcor értesülése szerint a főmufti szíriai látogatása során elhatározták, hogy mohamedán kongresszust hívnak össze Jeruzsálembé. A főmufti kijelentette Damaszkuszban, hogy hajlandó volna elfogadni az egyiptomi régenstanács elnökének azon javaslatát, hogy Palesztinát egyesítsék Szíriával.

Egyidejű jeruzsálemi jelentés szerint Fakri Nashashibi, az arab nemzetvédelmi párt vezére, és a főmufti másik ellenfele, a nabluszi polgármester, ugyancsak Damaszkuszba utaztak, hogy ellensúlyozzák a főmufti ottani politikai tevékenységét és Abdullah emir ellen irányuló agitációját.

Az amerikai cionista szervezet évi konferenciája

New York, július 2. A napokban nyílt meg ünnepélyes keretek között az amerikai cionista szervezet negyvenedik évi konferenciája. A szervezet intézőbizottságának elnöke közölte, hogy emlékiratot nyújtottak át az angol királyi vizsgálóbizottságnak, amelyben a mandátum maradását kívüli és becsületes végrehajtását követelik. Az emlékiratot hét amerikai szervezet írta alá, amelyek Palesztina felépi-

tését támogatják. Az emlékiratban többek között megállapítják, hogy

az amerikai zsidóság a Palesztina-mandátum óta több, mint 18 millió dollárt investált Palesztinába.

Az amerikai cionista szervezet konferenciája határozati javaslatot fogadott el, amelyben élesen állást foglal

Palesztina kettéosztásának terve ellen és magáévá teszi a cionista Akcionus Komité ez irányú állásfoglalását. A határozati javaslatban a konferencia

felhívást intéz az Egyesült Államok kormányához, hogy vesse latba befolyását a zsidó jogok és a zsidó nemzeti otthon integritása érdekében.

Dr. Stephen Wise, az amerikai cionista szervezet elnöke, politikai expozéjában kritizálta a cionista exekutív magatartását, mert nem lépett érintkezésbe az amerikai cionistákkal Palesztina kettéosztásának kérdésében.

Több mint százezer szavazott

Egyidejű newyorki jelentés szerint a cionista kongresszusi választásokon Amerikában 110 ezer szavazatot adtak le. A leadott szavazatok alapján, a cionista munkaspártok 32, az általános cionisták 21, a mizrachi 18, a Hadasza 19, az állampárt 1 mandátumot kapott.

„A baszkok csodálatos hősiessége nem tudott ellenállni az idegen gépeknek” — írja a „Times”

Egy szemtanu leírása Bilbao ostromáról

London, július 2. A „Times” Bilbao utolsó napjairól egy szemtanu tollából rendkívül érdekes cikket közöl. A „Times” alkalmi tudósítója mindenekelőtt elmondja a vasgyűrű át-törésének történetét. A bilbaói vasgyűrű tulajdonképpen június 14-én törték át a felkelők körülből kétmérföldes szélességben. Később azonban a köztársaságiaknak egy ideig még sikerült föltartóztatni a külföldi hódítók elnyomulását.

„A baszkok — írja a „Times” — megrendítő hősiességgel harcoltak, azonban hosszabb ideig nem tudtak ellenállni a felkelők oldalán jelentkező technikai fölénynek. Bilbao a német Heinkel 111 és a Junkers 86-os típusú repülőgépek pusztították szakadatlanul. A várost állandóan lötték a felkelők. Ez nemcsak a polgárháborúnak, hanem világháború utáni korszaknak legborzalmasabb bombázása volt. Egy nap csak reggel tízezer lövést adtak le a felkelők, ezután roham következett. Délben újabb tízezer lövés és újabb roham, este újabb tízezer lövedék és újabb roham.

Ilyen előzmények után sikerült a felkelőknek behatolni Bilbao elővárosába. Majd a „Times” tudósítója így folytatja:

„Az asturiai bányászok lejtők parancsnokukat a Nervion-folyó egyik hídfőjénél, amikor az a visszavonulásra adott parancsot. Hat Heinkel német repülő keringett a hidak őrsége fölött és állandóan géppuskázta őket. A baszk nehéz tűzérőket csak a felkelők repülőbombá tudták elhallgattatni. A baszkok azonban egyszerű puskákkal, legjobb esetben gépfegyverrel vagy kézigránáttal ismét több elővárost visszafoglaltak. Hősöként küzdöttek, azonban már nagyon fáradtak voltak. Mindez június 16-án reggel 9 és 10 óra között történt. Tizenegy órakor a felkelők ismét előretörték — mindkét oldalon rettentő veszteségek. A felkelők 17-én reggel 4 órakor megrohták a baszkok utolsó vonalait. A baszkok csodálatos hősiessége most már nem tudott többé ellenállni az idegen gépeknek. Hogy idegenek voltak ezek a gépek, az nem kétséges: az ötödik baszk hadosztály Las Arenas elővárosban egy 75 milliméteres ágyúból álló üteget foglalt el. Félkörben csupa olasz altiszt és tiszt holtteste hevert. A baszk milícia ezen a napon 40.000 puskajövészt adott le, fejenként minden egyes katona hat lövést. Pénteken, 18-án éjjel a felkelők előnyomultak. Mivel most már azt a két utat, ami Valmasedába és Santander felé vezet, is

veszélyeztetették, a védelem vezetője: Leizaola katolikus baszk igazságügyminiszter elrendelte a visszavonulást. Csodálatos nyugalommal és megfontoltsággal járt el. Először is szabadon bocsátották a politikai foglyokat és átküldték őket a felkelőkhez, kísérettel. Leizaola elhatározta, hogy nem engedi elpusztítani Bilbao. Bilbao ugyanis nemes, nagy múltú város és a baszkok mindig büszkéek voltak rá. A spanyol városok között tisztaság és rend tekintetében mindig az első helyen állott.

Szombaton reggel (19-én) Leizaola kiadta a parancsot a Nervion hidjának felrobbantására. Négy rettentő robbanás, az egész várost sötét felhők borítják. Az elnöki palotából megfigyelték, hogy a santederri uton lassan vonulnak vissza a csapatok. — Bilbao sorsa megpecsételődött. Az asturiai ezredeket küldték, hogy fedezzék a visszavonulást. Időközben a felkelők már csaknem bezárták a városkörüli gyűrűt. Az ochandiano baszk hadosztály, amelynek katonái mint az orosz-lánok harcoltak, a hősies első hadosztály megmaradt emberei mellett vonultak vissza. Ismét láttam a kormányt: Leizaola álmatlanul, csodálatos nyugalommal intézkedett a visszavonulás lebonyolítására. Soha nem láttam ennél nyugodtabb civilt.”

M. P.

— Robbanás egy holland tengeraltjáró belsejében. Amszterdamból jelentik: A O-16 jelzésű holland tengeraltjáró belsejében robbanás történt. A kár jelentékeny. Hét matróz megsebesült, köztük kettő súlyosan.

BRATCA

farmakológus, pormentes, gyönyörű nyaraló hely.

szigoru orth.

כשר ארטה pansió
Steinmetz Zsigmondnál

Kérném ügyelni e címre!!!

Elismert kitűnő konyha és izlelés. Fel-
nöttek, gyermekek és diétások, akik bő-
séges teljes ellátást vagy hízókúrát óhaj-
tanak, bizalommal forduljanak hozzám.
Szíves megkeresésekre pontos válasz.

„A
fro
Lehetséges-
működő

Bucuresti, ju
Az Uj Kelet h
kalmunk az el
kísérleteivel fi
a kormányváls
len közeléde r
talanságot, ame
sabb kombinác
együttműködési
nösen a jobbold
landóság egy o
tésére, amely a
ja meg a liber
hajlandóság az
zsugorodik, mi
nációk konkrét
Választási és p
ciók és progra
közre abban, h
meghíusulnak.

„M
A legújabb t
írja, „mérsékel
teremtése körü
eredményei irá
felé a jobbolda
megyei választ
nemzeti parasz
vazatokat. Nem
hogy az ország
tok mögött sor
a nemzeti para
szavazatot kap
mérsékelt jobb
ezzel szemben
magában nem
gekre, mint a
orghisták együ
jobboldal száma
bőző erők össze
pés és megféle
ző pártot hozha
Iyven előzmény
Averescu mars
és Goga-Averes
túlaj egy mérs
huzódik meg, an
sall áll. Egy il
arra, hogy meg
rasztpártot a
Lupta írja, egy
sét kezdeménye
indokolják:
— A legfőbb
kell szabadítani
liberálisok és a
niájától. Kötele
delkezésére boc
tot. Az ország é
választhasson é
hogy egyetlen p
ban, hogy hata
hatalomról való
közötti verseny
bet.

A kezdemény
leti meg. Az új
Goga (Cuzával,
dor, Argetoianu
leg Iunian, bár
lelő fentartással
meggyőződését
merve, a politika
hinni azt, hogy I
résztvehetne. Eg
nem lehet megá
oldal kialakulás
matban vannak
kísérletek. Tan
kat és megvalós
I

Annyi bizony

Modern, új k
minőség, ve

Averescu marsall: „A mérsékelt nacionalista front” kizemelt vezére

Lehetséges-e különböző jobboldali csoportok vezéreinek együttműködése. Demokratikák kritikája a nemzeti parasztpártról

Bucuresti, július 2. (Az Uj Kelet tud.) Az Uj Kelet hasábjain több ízben volt alkalmunk az ellenzéki pártok összefogási kísérleteivel foglalkozni. Megírtuk, hogy a kormányválság időpontjának kétségtelen közeledése magyarázza meg ezt a nyugtalanságot, amely ezután a legfantasztikusabb kombinációkhoz, a legsikerületlenebb együttműködési kísérletekhez vezet. Különösen a jobboldalon mutatkozik nagy hajlandóság egy olyan közös front megteremtésére, amely a kellő esélyekkel pályázhatna meg a liberális kormány örökét. Ez a hajlandóság azonban meglehetősen összezsugorodik, mielőtt a tervek, a kombinációk konkrét kerestülvételre kerül sor. Választási és pártérdekek, személyi ambíciók és programbeli eltérések játszanak közre abban, hogy ezek a tervek sorra meghusulnak.

„Mérsékelt nacionalista front”

A legújabb tervezetek, mint a Lupta írja, „mérsékelt nacionalista front” megteremtése körül mozognak. A választások eredményei irányítják az ilyen megközelítést a jobboldali pártokat. A központi és megyei választásokon a liberálisok után a nemzeti parasztpárt kapta a legtöbb szavazatot. Nem lehet azt állítani tehát, hogy az ország többsége a jobboldali pártok mögött sorakozna fel. A liberálisok és a nemzeti parasztpártiak együttesen több szavazatot kaptak, mint a szélsőséges és mérsékelt jobboldali csoportok együttvéve, ezzel szemben a nemzeti parasztpárt önmagában nem hivatkozhatik olyan tömegekre, mint a cuzisták, vaidisták és gheorghisták együttvéve. Kézenfekvő volt a jobboldal számára a feltevés, hogy különböző erők összefogása révén kormányképes és megfelelő tömegbázissal rendelkező pártot hozhatnának össze.

Ilyen előzmények után került szóba Averescu marsall személye. A Iorga-Cuza és Goga-Averescu tárgyalások mögött állítólag egy mérsékelt jobboldali front terve buzdítja meg, amelynek élén Averescu marsall áll. Egy ilyen front alkalmas volna arra, hogy megakadályozza a nemzeti parasztpártot a kormányutódlásban. Mint a Lupta írja, egy ilyen front megteremtését kezdeményezők még a következőkkel is indokolják:

— A legfőbb alkotmányos tényezőt meg kell szabadítani a két kormányzópárt: a liberálisok és a nemzeti parasztpárt tiraniájától. Kötelességünk az uralkodó rendelkezésére bocsátani egy új politikai pártot. Az ország érdekében áll, hogy a király választhasson és a belső fejlődés kívánja, hogy egyetlen párt se legyen bizonyos abban, hogy hatalomra kerül ellenfelének a hatalomról való távozása után. A pártok közötti versenytől az ország csak nyerhet.

Kiből állana az új párt

A kezdeményezés Averescu marsallt illeti meg. Az új párt tagjai volnának Iorga, Goga (Cuzával, vagy nélküle), Vaida Sándor, Argetoianu, Gheorghe Bratianu, esetleg Iunian, bár vele kapcsolatosan megfelelő fentartással élnek. Iunian intranzigens meggyőződését és demokratikus hitét ismerve, a politikai világ nem hajlandó elhinni azt, hogy Iunian ilyen kombinációban résztvehetne. Egyelőre konkrétumot még nem lehet megállapítani a mérsékelt jobboldal kialakulásával kapcsolatban. Folyamatban vannak a tárgyalások és közeledési kísérletek. Tanulmányozzák a programokat és megvalósítási lehetőségeket.

Lemondások és koncessziók

Annai bizonyos — írja a Lupta — hogy

Averescu marsall nem írhat alá egy szélsőjobboldali programot, egyszerűen azért, mert a marsall nem szélsőséges és nincsenek is diktátori alijerjei. A vita nem körül folyik, kikből álljon az új párt vezérkara, hanem az elvek körül mozog, amelyek az új párt programjának alapjait képezik. A vezető eszme mérsékelt nacionalista, nem élesen antiszemita program összeállítása, amely kibékítene az összes áramlatokat és kizárná a szélsőségeket. Pillanatnyilag ez a program még nem konkrétizálódott. Legfeljebb annyit tud a világ, hogy az új párt elnöke Averescu marsall volna. Bár az említett politikusok közül egyesek ösztönösen óhajtják a párt megteremtését, a kilátások nem éppen kecsegtetőek. Olyan emberek lennének hivatva esetleges együttműködésre, akik már dolgoztak együtt,

akik nem tudtak megmaradni egyetlen politikai fedél alatt és akik az elválasztás utáni viták során kegyetlen igazságokat vágtak egymás fejébe, amelyeket a közvélemény még nem felejtett el. Ott vannak azután a nagy programbeli eltérések, amelyek másképpen nem hidalhatók át, mint lemondások és koncessziók útján. Ezek viszont már az első pillanattól kezdve gyöngönyt fogják az új párt erejét.

Hol vannak a demokratikus erők?

A Lumea Romaneasca című demokrata napilap szerint e mérsékelt front megter-

emtése nem lehetséges. Ha a jobboldali pártok mégis aktívabbak, ez csak annak tulajdonítható, hogy a demokrácia sorában különböző gyengeségek mutatkoznak. A nemzeti parasztpárt szintelen és erőltetett tevékenysége nagyban hozzájárul a jobboldali „aktíválódásához”. Mihailache utolsó beszédei különösképpen káros benyomást keltenek: szomorú dolog volna, ha a román demokrácia nem áll kizárólag a nemzeti parasztpártból. Vannak még más demokratikus erők is, amelyek a kellő időben a kellő ellenállást fejtenék ki egy nacionalista fronttal szemben.

Lengyelország legnagyobb ukrán pártja közös politikai frontot akar teremteni a zsidókkal

A második internacionálé a lengyelországi antiszemita terror ellen

Varsó, július 2. A „Dilo” című lemebergi napilap, az „Undo” nevelő legnagyobb ukrán párt hivatalos lapja legutóbbi számában vezércikket közöl és abban ukrán-zsidó politikai összefogásra tesz javaslatot. A lap együtérzéseinek ad kifejezést a zsidók iránt, a legutóbbi antiszemita zavargások és pogromok kapcsán, majd a következő felhívást intézi a zsidókhöz:

„Az ukránok helyzete ma még jobb, mint a zsidóké, de holnap velünk is ugyanaz történhetik. Össze akarunk fogni veletek és a mi együttes politikánk az ország lakossága egyharmadának a politikája lesz. Függetlenül uton akarunk járni. Mi ukránok nem vagyunk rátek utalva, de jövőbeni politikánkat erre a

szövetségre akarjuk építeni, amelyet az emberiség és kultúra szempontjából tartunk szükségesnek.”

Az ukránok felhívása élénk feltűnést keltett lengyelországi politikai körökben.

Páris, július 2. A második szocialista internacionálé Párisban üléséről végrehajtóbizottsága határozati javaslatot szavazott meg a lengyelországi zsidóüldözések ügyében a lengyelországi „Bund” delegátusainak jelentése alapján. Az internacionálé tiltakozik az ellen, hogy a lengyel kormány türi a zsidóellenes terrorot az országban, elítéli a zsidók ellen irányuló „evaukálási” tervek és hangsúlyozza, hogy a lengyel zsidók a lengyel összalkosság szerves részét alkotják.

húsnak sikere arra ösztönzi az Opera igazgatóját, hogy ugyanilyen nagy méretekben szabadtéri operaelőadást is rendezzen. Az Uj Kelet már régen megírta, hogy a Botanikus kert japán pavillonjában megakadályozták rendezni a Pillangó kisasszonyt, szabadtéri előadásban. Az Ember tragédiája bemutatójának nagy sikere ezt a tervet is a megvalósítás felé tereli. Szó van róla, hogy szeptemberben rendezzék meg a szabadtéri Pillangó kisasszonyt a Botanikus kert hangulatos és szép japán kertjében.

Az Opera ebben az évben akarja megrendezni Tiberiu Brădiceanu, a nagy román zeneszerző születésének hatvanadik évfordulójának díszelőadásait. Az Opera ezzel kapcsolatban Temesváron tart díszelőadásokat, melyeknek során bemutatják Brădiceanu: Seara Mare, Drăgoiu: Napasta és Bretan: Horia című operáit. Az ünnepségeket Kolozsváron is megismétlik, Brădiceanu jelenlétében.

Ugyancsak Nasta Mihályinak a terve, hogy ősztől kezdve az Opera helyiségében saját irányítása mellett zenekari létesítsen, melynek első sorban az lenne a célja, hogy fiatal énektelenségeket képezzen ki.

— Magas vérnyomásnál és vérkeringési zavaroknál reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz nagyon jól tesz, mert a bekelet minden megerőltetés nélkül kiüríti, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Szeptemberben a Botanikus kert japán pavillonjában szabadtéren bemutatják a Pillangó-kisasszonyt

Az Opera tervei 1937-ben. Új szerződtetések, fizetésemelések

Cluj-Kolozsvár, július 2. (Az Uj Kelet tud.) A kolozvári Román Opera szezonjának befejezése után a szerződtetési és fizetésemelési gondok foglalkoztatták az Opera igazgatóját. A kultuszügyi minisztérium hosszas harc után egymillió 700 ezer lejre emelte fel az Opera szubvencióját, amely lehetővé tette, hogy a kóristák fizetését havi négyszáz lejre a szolistákét pedig 1000-2500 lejre felemléjék. Nyugdíjazták Traian Gavrilăscu basszbaritonistát. Fizetésemelés nélkül hosszabbították meg Bretan Miklós főrendező, valamint Niculescu és Arbore tenoristák szerződését. Egyetlen szerződést szüntettek meg: (Arbore Octăvian, aki mint korrepetitornő működött, bocsátották el állásából).

fúvost, egy bőgőst és egy slágverkest szerződtettek.

Az 1937-38-as szezonra a következő bemutatók megvalósítását vették tervbe: Rajna kincse, Wagner tetrológijának bevezető része, Mayerbeer Hugonották című operája, ezen felül egész sereg vigoopera, mint Suppé Boccaciója, Lortzing: Cár és ács, Darclés: Álarcos ámor és Adam: A loujomeau postakocsi című művei kerülnek bemutatásra. (Szelektálni igyekeznek az idén az Opera az eddigi műsorokat is. A már rég játszott darabok közül be akarja mutatni új szereposztásban a Parasztbecsületet, Bajazzokat, a Márhát, a Zsidónt, a Jancsi és Juliskát, a Szép Helénát és Manont. Ebben az évben is szerephez akarja juttatni az Opera a romániai szerzőket. Megnyitástul is román szerző művét mutatják be, Constantin Bobescu: Vörösrózsák című művét, amit a kitűnő komponista Zaharia Bărsan hasonló című drámájához irt.

Az Opera a következő szezonra számos új tagot is szerződtetett. A költségvetési előirások keretében felvették Tudoran Iasi tenoristát, Ciolac és Maria Bosica alt énekesnőket, Simonet sopránát és Lavrigeanu basszistát. Az általános fizetésjavításon felül, munkateltjesítményük elismeréseként felemelték Arnautu baritonista, Pulca és Rănzescu tenoristák, valamint Hubic sopránénekesnő fizetését. A zenekarhoz két új első hegedűst, egy

Ezen felül Nasta Mihálynak, az Opera jelen igazgatójának még számos terve van a következő operatív változatos megszervezésére. A magyarszintársulat nyári szabadtéri cik-

Ha kapcsolatot keres Palesztinával,
forduljon bizalommal hozzánk.

Utmutatással szolgálunk. Kapcsolatokat létesítünk. Megvédjük érdekeit.

Vállaljuk vagyonértékelését, Vállaljuk bizalmas megbízásait. Piacanalizist készítünk minden szakma részére.

Előkészítünk egzisztenciát biztosító társulásokat. Tökéletes helyzetismeretünk révén minden üzletágban gyors és precíz elintézést garantálunk.

„SHWIL”
OFFICE FOR BUSINESS RELATIONS
Dux Manó P. Vidor
TEL-AVIV, P. O. B. 1955.
Nemzetközi választékyeg mellőklését kérjük.

Modern, új kóser ecetgyár Oradean. Prima minőség, versenyképes árak. Kérje mindent az elsőrangú ort. kóser **TIGRIS ECETET** כשר אף למהדרין מהמהדרין a gyár a nagyváradi ort. rabbinátus kaszusz-bizottságának a felügyelete alatt működik. Fabrică de Oțet Tigru Oradea. Telefon 503.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Molnár Ferenc Liliomának szabadtéri előadása

Zsufolt nézőtér előtt, borongós időben tartották meg csütörtökön este Molnár Ferenc Liliomának szabadtéri előadását. A rendező jól kiválasztotta a szabadtéri színdarabokat. A Liliom is kétségen kívül sokkal szuggesztívabb volt, mint zárt színházszabadtéren, mint zárt színházban. Éppen szabadtéren sokkal hangulatosabban, sokkal szívesebben lehetett volna megvalósítani Molnár Ferenc mozgalmas városligeti zsvajgó elgondolását. Az első felvonás volt talán a leghangulatosabb, a többi nem a szereplők, sem a rendezőség hibájából kevésbé sikerült. A leghatásosabb jelenetnél ugyanis, amikor Liliomot elfogják, aztán elmenekül, majd öngyilkos lesz, cseperegni kezdett az eső. Előbb csak enyhén, majd ahogy nőtt a darab feszültsége úgy erősödött az égi zuhany. Mire a tetőpontra jutott volna a ligeti hintáslegény tragédiája, már olyan bő zuhatag áztatta a zsufolt nézőteret, hogy az est hangulata komoly veszélyben forgott. Néhány percig szünetelt az előadás, az emberek kabátokkal és ernyőkkel felszerelve elmenekültek a zuhogó zápor elől. Így aztán a színészek és rendezőség a legnagyobb erőfeszítése ellenére a hangulat „elmosódott”. Kár volt, mert például az égi jelenet szabadtéren sokkal megkapóbb, sokkal szögesebb volt, mint zárt színházban. A címszerepet alakító Kovács Györgynek feltétlenül egyik legrokonzenesebb alakításai közé tartozik a ligeti mintáslegény. Néhol talán túlcivilizált volt a molnári elgondoláshoz képest, de egészében szerencsésen fogta meg szerepét. Mellette Fényes Alice Julika szerepében a darab első felében bájos szenvedő kis cseléd volt, de a második részben, már sajnos nem tudta egy tizenhat éves leány anyjának illuzióját kelteni. A főszereplők mellett igen jól oldotta meg feladatát Stefánidesz III, aki Marika alakításában igazán teljes illuziót keltett. De jók voltak a többi szereplők is, Tompa Sándor Fiisur, Harmat Jolán Muskátné alakításával illeszkedtek be kifogástalanul az együttesbe. A többi szereplők: Csóka József, Nagy István, Lantos Béla, Miklóssy Margit, Bácsa Éva, Dési Jenő, Forgács Sándor legjobb igyekezetükkel iparkodtak megmenteni az elézött előadás hangulatát. (Lásd)

MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap 3, 6 és 9 órakor: I. Blood kapitány. Monumentális filmdráma. Kolozsváron utoljára. Fősz.: Erol Flynn és Ovilla de Havilland. II. Babuna. A legnagyobb dzsungelfilm. Felvételeket Martin és Osa Johnson készítette.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap premier: Képek egymás között. Izgalmas kémtörténet. Fősz.: Madeline Carroll, Robert Donat.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

I. Miss Bennett szeszélyei. Zenés vígjáték. Premier. Fősz.: Gene Raymond, Ann Southern. II. Strogoff Mihály. Fősz.: Adolf Wohlbrück. Verne Gyula örökszép regénye. Kétnyelvű felirat. Előadások kezdete: 3.20, 4.30, 6.20, 7.30, 9.20, 10.30. Helyárak: 15 és 19 plus 5 lej bélyeg. Legújabb Fox journal.

DAVILA MOZGÓ MŰSORA:

Ma és a következő napokon: Cirkusz. Az orosz filmgártás legkülönösebb produkciója. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Helyárak minden bélyeggel együtt 15, 20 és 24 lej.

Kovács Imre: A néma forradalom a legújabb könyve annak a szenzációs új műfajnak, amely Ilyés Puskás népevel (Lej 113) indult, Szabó Tardi helyzete (92 lej), Féja: Viharsarok füzve 139 lej, kve 165. Erdel: Futóhomok (füzve 139, kötve 166) és most Kovács: Néma forradalom (füzve 119, kötve 158) követte. Postán utánvétellel küldi Lepage, Cluj. Kérjen teljes jegyzéket.

KÖZGAZDASÁG

Uj behozatali rendszer kezdődik a legfontosabb iparágak számára

A kontingentálási kérdést tanulmányozza a kormány

Bucuresti, július 2. A kormány gazdasági bizottsága tegnap este Valer Pop előnöklével ülést tartott, amelyen megállapították a behozatali formákat a következő importőr osztályok számára: állami hatóságok, kőolajipar, hadfelszerelési és lőszeripar, beruházásokhoz szükséges gép és gépkatrészbehozatal olyan üzemek számára, amelyek a kartellek rendszabályozására és működésére vonatkozó törvényrendelet 24-ik szakasza értelmében kaptak működési engedélyt. A fenti vállalatok felmentést kapnak a vámilletékek alól és a nemzeti iparpártolási törvény

alján.

A kontingentálás alól mentesítendő cikkek ügyével is foglalkozik a bizottság. Két tényezőtől függ az új rezsim: a kontingentálás alól mentesítendő cikkek számára rendelkezésre álló devizamennyiségtől és másodsorban a behozatal és transzfer gyakorlásánál minden felesleges formalitás megszüntetésének lehetőségétől.

A fennálló kliring-egyezményeket nem mondják fel, de bizonyos intervenciók történtek a csererendszerek megjavítása érdekében.

Az Északkelet-Érdélyi Kiállítás és Mintavására 75, illetve 50 százalékos vasúti kedvezménnyel lehet Szatmárra utazni

Megindultak a jelentkezések

Satmare, július 2. (Az Uj Kelet tud.) Jelentették már, hogy augusztus 15-i kezdettel kiállítás és mintavásárt rendez Szatmáron a Kereskedelmi és Iparkamara. A rendezőség szervezőképességének már mutatkozik a kedvező eredménye. Mindenünnen megindultak a jelentkezések a kiállításra való részvételt illetően, úgyhogy a szatmári „Északkelet-Érdélyi Kiállítás és Mintavásár” találkozója lesz Románia, valamint a szomszédos országok vezető ipari termékeinek.

A CFR már megadta az ünnepnapokra 75 és hétköznapokra 50 százalékos vasúti kedvezményt, ami lehetővé teszi, hogy augusztus 15 és szeptember 1 között az ország legtávolabbi lakó polgárai is meglátogathassák a szatmári mintavásárt.

A kiállítás rendezősége szokatlanul mér-

sékelt részvételi díjakat állapított meg, mert a kiállítás résztvevőit lehetőleg meg akarja kímélni jelentősebb kiadásoktól. Aránylag csekély összegért az izlően szívesen látott kiállítási területek legfeltűnőbb szakaszát lehet kibérelni.

Az érdeklődés oly nagy, hogy a rendezőség igen nagy méretű idegenforgalommal számol. A kiállítók tehát feltétlenül megtalálják üzleti számításait.

Miután a bucovinaiak részvétele is biztosra vehető, a szatmári kiállítás a legjobb alkalom lesz arra, hogy Erdély és Bucovina gazdasági körei meg erőteljesebb kapcsolatokat létesítsenek egymás között.

A kiállításra vonatkozó összes tudnivalókkal a rendezőség szolgál. Címe: „Camera de Comert si de Industrie” Satu-Mare, Piata Trianon 3.

Tőzsde

A külföldi devizák hivatalos árfolyamai nagyjában változatlanok. A francia frank jegyzését a Bancaat egyelőre beszüntette. A holland forint árfolyamát 77.21-ről 77.07-re csökkentette, a cseh korona kurzusát pedig 4.84-ről 4.90-re emelte a jegybank. Az angol font 695.52, dollár 141.45, svájci frank 31.67, belgas 23.47, olasz lira 7.172, dán korona 31.05 török font 110.63, palesztinai font 696.66. Ezek az árfolyamok a Banca Nationala eladási kurzusai a 38 százalékos valutafelár beszámításával.

A negociabilis devizák árfolyamai az autorizált bankoknál Bucurestiben: német márka 38.38.10, cseh korona 6.6.05, drachma 0.92.092, pengő 26.70.26.90, osztrák schilling 29.25.29.40. Jellemző az osztrák schilling futtató előretörése.

A külföldi valuták magánforgalmi árfolyamai Bucurestiben: francia frank 7.70.7.80, a korábbi 8.20-as árfolyammal szemben, svájci frank 40.41, angol font 878.885, dollár 175.177, belgas 31.15.32.50, cseh korona 6.20.6.50, török font 115.120, dinár 3.60.3.70, drachma 1.35.1.45, léva 1.60.1.70, holland forint 92.93, zloti 32.50.34, német márka 41.42, osztrák schilling 33.50.34.50, pengő 38.40. Az arany árfolyama erős szilárdulást mutat és ennek következtében a Napoleon kurzusa 1130.1135-re emelkedett, míg az aranyfont 1420.1425 lej.

LACUL ROȘU (Gyilkostó)

„Rózsai” pensio

Központban, gyönyörű fekvéssel, elsőrendű ORT. KOSER étkezés, tiszta napos szobák. Telefon 5.

A haladás korszaka

Mikroszkóp féle hajlva a világ legkülönbözőbb táján ezer és ezer szaktudós vizsgálja felsejtelt emberi és állati agyvelők tizeit. A gyakorlati pszichofizika, pályaválasztási gyógypedagógiai szaktudósok, pszichotechnikai, pszichoterápiái, pszichohigiéniai, Pavlovista idegkutatók lelkekről írt foliánsok könyvtárakat töltenek meg, de hol vagyunk még attól, hogy mindent tudjunk és az alattomos betegségeket, amelyek szerveinkbe belopóznak, ártalmatlanná tehesük. De az emberi agy tovább kutat és tovább megy, mint-ahogy a nemrég Amerikában felfedezett, ma már világhírűvé vált Gastro D. is forradalmasította a gyomorbetegségek gyógyítási módját és azzal 10-15 éves idült gyomorbél-, epe-, vese- és májbetegedéseknél rövid kúra után (3-4 üveg) meglepő eredményeket ért el.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Hivatalosan is bejelentették az egyezményes latermelők kartelljét

Az új kartell törvény tudvalevőleg kötelezővé tette a kartellek bejelentését. Ennek a kötelezettségnek a belföldi egyezményes puhafatermelő vállalatok is eleget tettek. Eszerint a kartellben 16 vállalat vesz részt, közöttük a Swag, Bangra, Carpatina, Danubia, Darvas Mór, Domuc, Foresta, Lomnab, Székely és Margittay, Mercur, Ofa, Schönberger és Feltrinelli. Az egyezmény természetesen távolról sem öleli fel a hazai puhafatermelés majoritását, hiszen hiányoznak tagjai közül a CAPS, a Regna és a bucovinai vállalatok. A bejelentés egyébként úgy szól, hogy az egyezmény csak a fővárosi piacra vonatkozik.

Ujabb behozatali engedélyek

S. A. Gromeni, 1134 vámtételszám, 9743 kg 1.559.000 lej értékben Franciaországból. Intep. Fildermann, 134-137 vámtétel, 5000 kg 760.000 lej értékben Angliából. Astra, 135-137 vámtétel, 8000 kg 976.000 lej értékben Angliából. Bozsák és Flai, 10565 vámtétel, 10.000 kg 210.000 lej értékben Magyarországból. Ica, 1175 vámtétel, 10.000 kg 2 millió lej értékben Olaszországból. Fabr. de Cauciu, 562 vámtétel, 1314 kg 391.500 lej értékben, 1390 vámtétel, 500 kg 200.000 lej értékben Magyarországból. Emil Zaharia, 1755 vámtétel, 270 kg 742.500 lej értékben Franciaországból. Matasa Zwiki, 144 vámtétel, 3000 kg 1.242.000 lej értékben Franciaországból.

Ujabb szabályozták a diófa latermelését és értékesítését

A diófa döntésének, eladásának és exportjának szabályozására névze rendelettörvény jelent meg a Hivatalos Lapban. Eszerint diófák döntése a jövőben csak miniszteri engedéllyel eszközölhető. A döntést a kormány akkor engedélyezi, ha a diófa száradásnak indult, vihartépett, vagy terméketlen. Az erre vonatkozó igazolványt az erdőhivatal, vagy mezőgazdasági kamara adja ki. Minden kidöntött diótörzs helyett köteles tulajdonos három csemetét elültetni és erre darabonként 200 lej garanciát letétbe helyezni. Ugy a fentebbi igazolvány, mint az utóbbi nyugta mellékelendő a minisztériumhoz beadandó kérvényhez. A biztosítékot öt év múlva adják csak ki. Diófák szállítása is csak külön miniszteri engedéllyel eszközölhető. Az engedélyt a döntési engedéllyel együtt adják ki 30 napra és legfeljebb 20 kilométer távolságra érvényes. A rendelettörvény a diófa akár nyers, akár feldolgozott állapotban való kivitelét szigorúan tiltja.

A Kereskedelmi és Iparkamara közleménye. No. 1647-1937. Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a pénzügyminisztérium meghosszabbította a kiskereskedők és kisiparosok könyvvizetési kötelezettségét szept. 15-ig. Megelőzés céljából felhívjuk a kereskedők és iparosok figyelmét arra, hogy különböző egyének hivatalos személyeknek adják ki magukat és az érdekeltek felek előtt a vasárnapi munkaszünet elleni kihágásokkal kapcsolatban hamis jegyzőkönyvekkel jelentkeznek azt ígérve, hogy egy bizonyos összeg befizetése ellenében ezeket megsemmisítik. A fenti tény kimeríti a szélhámosság tényállását, felkérjük mindazokat, akiknél ezek az egyének jelentkeznek, hogy igazoltatásuk után jelentésként fel őket azonnal a legközelebbi rendőrállomásra.

Pusztít királ

Bucuresti, július 2. Dobresti, Divezsi, Lucieni és Valea nagy károkat szenvedett, számtalan könyv sűrűségű Fálciu felett 20 épület megrongosodott.

Öngyilkos bucurseje

Bucuresti, július 2. Öngyilkosság történt, hogy a bucurseje mély hatást gyakorolt.

Elbocsúléküz

Newyork, július 2. Pár nappal ezelőtt elhatározták, hogy a bucurseje mély hatást gyakorolt.

Rad

Pár nappal ezelőtt elhatározták, hogy a bucurseje mély hatást gyakorolt.

Nem és le

Pozsony, július 2. Pár nappal ezelőtt elhatározták, hogy a bucurseje mély hatást gyakorolt.

Korszaka

...a világ legkülönbözőbb szaktudós vizsgálatai agyvérlek tizezreit, ...a pályaválasztási ...adók, pszichotechnika, pszichohigiénia, Pavlov- ...meg, de hol vagyunk ...tudjunk és az alatelemek szerveinkbe be ...tehesük. De az em ...s tovább megy, mint ...erikában felfedezett, ...Gastro D. is forra ...betegségek gyógyítási ...és éves idült gyomor ...megbetegedéseknél rö ...veg) meglepő eredmé

gyógyszertárakban és megrendelhető 135 lej ár. El. gyógyszertár: Victorie 124.

bejelentették az ítéletet

...tudvalevőleg köte ...bejelentését. Ennek ...belföldi egyezményes ...tok is eleget tettek. ...16 vállalat vesz részt, ...ngra, Carpatina, Da ...Domuc, Foresta, Lo ...rittay, Mercur, Ofa, ...inelli. Az egyezmény ...sem öleli fel a ha ...majoritását, hiszen ...kül a CAPS, a Regna ...ásalap. A bejelentés ...hogy az egyezmény ...ra vonatkozik.

ali engedélyek

vám-tételszám, 9743 kg Franciaországból. 134-137 vám-tétel, ...Ékben Angliából. ...tétel, 8000 kg 976.000 ...55 vám-tétel, 10.000 kg ...Magyarországból. ...10.000 kg 2 millió lej ...61. ...622 vám-tétel, 1314 kg ...1390 vám-tétel, 500 kg ...Magyarországból. ...55 vám-tétel, 270 kg ...Franciaországból. ...vám-tétel, 3000 kg ...Franciaországból.

ták a diófa kiértékesítését

...eladásának és export ...névze rendeltetvény ...s Lapban. Eszerint dió ...csak miniszteri enge ...A döntést a kormány ...a diófa száradásnak ...gy terméketlen. Az erre ...az erdőhivatal, vagy a ...a adja ki. Minden ki ...ett köteles tulajdonos ...ketni és erre darabon ...letébe helyezni. Ugy ...mint ez utóbbi nyugta ...szférumhoz beadandó ...éket öt év múlva adják ...tása is csak külön mi ...szközölhető. Az enge ...bélygel együtt adják ki ...b 20 kilométer távol ...rendelettervény a diófa ...lgozott állapotban való

...parkamara közleménye ...érdekeltek tudomására ...zügyminisztérium meg ...reskedők és kisiparosok ...tséget szedt. 15-ig ...vívjuk a kereskedők és ...ka, hogy különböző egyé ...eknek adják ki magu ...k előtt a vasárnapi mun ...sokkal kapcsolatban ...kel jelentkeznek azt ...nyos összeg lefizetése ...emissiók. A fenti tény ...ság tényálladékat, fel ...kiziknél ezek az egyéne ...szolgáltatásuk után jelent ...legközelebbi rendőrállo

Pusztító vihar vonult végig a régi királyság néhány megyéje fölött

A dragasani szőlőket elverte a [jég]

Bucuresti, julius 2. Muscei megyében felhőszakadás és jégeső pusztított. Ballesti, Dobresti, Divezeni, Tálpeni, Rádesti, Mihaesti Lucieni és Valeni községek szenvedtek igen nagy károkat. A jégeső tönkretette a házak tetőzetét, számos ablakot betört. Igen sokan könnyebb sérüléseket szenvedtek. Fálciu felett is orkán vonult át. Több, mint 20 épület megrongálódott, sok fát kitépett

a vihar, a telefonhuzalok elszakadtak. Filiasi és Butoesti között tegnap, a vihar hat fát rádőntött a sinekre. A szimlon express ezért 1 óras késést szenvedett. Dragasaniban tegnap délután a szőlőket pusztította a vihar. A vihart követő jégeső elverte az egész vetést és óriási károkat okozott. Rahova megyében nagy a kár, 2 ház kigyulladt és leégett.

Öngyilkos lett egy angol származású bucaresti mérnök, mert zsidós külseje miatt nem tudott érvényesülni

BUCURESTI, julius 2. (Az Uj Kelet tud.) Tragikus és szomoruan jellemző öngyilkosság történt tegnap a fővárosban. A Vasile Cristescu 20 számú házban agyonlőtte magát Moor Antal 45 éves mérnök. Hátrahagyott levelében azzal indokolja tettét, hogy számos csalódás érte életében, mert külseje miatt állandóan zsidónak nézték, pedig régi angol keersztény családból származik. Ezért nem tudta tette vá hozni Bucarestiben tervezett gázalare gyárát sem. Moor mérnök öngyilkossága mély hatást keltett a főváros társaságában.

Elbocsátották az amerikai munkanélküliség leküzdésére alakított szervezet tisztviselőit és munkásait

Az elbocsátás miatt összetűzésre került sor a munkások és a rendőrség között

Newyork, julius 2. Az amerikai kormány azon elhatározása, hogy megtakarítási szempontok miatt fokozatosan elbocsátja a Works Progress Administration bizonyos számú munkásait és tisztviselőit, nagy izgalmat keltett. A szervezet célja volt leküzdni a munkanélküliséget, különösen a nagyvárosokban. A határozatot a kormány azért hozta, mert az a meggyőződése alakult ki, hogy a munkanélküliség ezen leküzdési módja sokba kerül és nem

ad megfelelő eredményeket. (Az elbocsátott alkalmazottak és a rendőrség között összetűzésekre került sor. 23 személy megsebesült, 130 letartóztatást eszközöltek. Boston, julius 2. A weinwright rendőrség letartóztatott egy egyént, akit azzal vádolnak, hogy levelében halállal fenyegette meg Rooseveltnél élőköt.

Radeket mégis szabadonbocsátották?

Pár nappal ezelőtt Moszkvából megcáfolták, hogy Radeket, akit 10 évre ítélték el, szabadonbocsátották volna. Ujabb moszkvai híradás arról számol be, hogy a napokban mégis szabadon bocsátották a 10 évi fegyházbüntetésre ítélt Radek volt népbiztost, aki most egy nagyszabású könyv megírására késműl. Ebben le akarja leplezni Tuhacevszki marsall összeesküvésének titkát. Be akarja bi

zonyítani, hogy Tuhacevszki még a világháború után, amikor a lengyel és orosz hadsereg mérköztek egymással, elérta a szovjet érdekeit és ezzel tette lehetővé, hogy Pilsudsky győzelmet arathasson az oroszok felett. A Szovjet annyira nagy jelentőséget tulajdonít Radek munkájának, hogy „jutalmul” szintén letartóztatott feleségét és leányát is szabadon bocsátotta.

Nem engedték tárgyalni a román és lengyel zsidókérdést a népszövetségi ligák pozsonyi kongresszusán

A kisebbségi kérdés dominálta a kongresszus tárgyalásait

Pozsony, julius 2. Tegnap nyílt meg Pozsonyban hét állam kétszáz delegátusának részvételével a népszövetségi ligák kongresszusa. A román küldöttség tagjai: Mihalache-né, Michaela Catargi, Ion Pillat, Eugen, Cra-ciun, S. Serbescu és N. Veneamin voltak.

A kongresszus általános vitájában nagy helyet foglalt el a kisebbségi kérdés tárgyalása. Az osztrák delegáció a lengyelországi és romániai zsidó kisebbségek helyzetét is napi-rendre akarták tűzni, a román delegáció tagjai azonban formai kifogást emeltek ez ellen, mondván, hogy későn nyújtották be a előterjesztést, amelyet nem lehet már tanulmányo-nyozás alá venni.

Az angol és osztrák delegátusok több ízben tették szövé a kelet-európai országokban élő kisebbségek helyzetét és határozati javaslatokat tettek ezzel kapcsolatban. Román és lengyel delegátusok állásfoglaltak az osztrák és angol előterjesztése ellen és ebben a kisan-

tant államok és a Balkán szövetséghez tartozó országok delegátusai is csatlakoztak hozzájuk. A kongresszus többsége azon az állásponton volt, hogy a kisebbségvédelem ne csak egyes államok különleges kötelezettsége legyen, hanem minden államra egyenlő módon alkalmazkazzák azt.

A román és bolgár delegátusok külön tárgyalásokat folytattak a Bulgáriában élő román és a Romániában élő bolgár kisebbségek ügyében. Együttes határozati javaslatot is terjesztettek a kongresszus elé, amelyet az egyhangulag elfogadott. Ez a határozati javaslat hangsúlyozza, hogy Románia és Bulgária egyaránt a kisebbségvédelmi szabályzatok alapján kívánják rendezni az összes felmerülő nehézségeket és azon óhajuknak adnak kifejezést, hogy mielőbb máltányos rendszert jermensenek a kisebbségek számára, a két állam közötti közeledés és béke megszilárdítása érdekében.

AZ EMBER SOKSZOR KÉRDŐ csodálkozva... vajjon hol

fertőzhetett meg a beteg?... Minden elővigyázatosság és óvintézkedés ellenére, mégis mellőzve lett egy rendkívül veszélyes fertőző elem: a légy! Ne felejtse el, hogy a légy milliárdnyi bakteriumaival, amelyeket mindenfelé magával visz, a betegségek legnagyobb terjesztője! Pusztítsa el a legyeket FLY-TOX-ot szórva a házában!

Lehet-e az Uj Kelet hasábjain részvénytársasági közgyűlést összehívni?

A cluji törvényszék meglepő elvi határozata és az ítéletábla figyelemre méltó döntése egy közgyűlési meghívó kérdésében

Cluj, julius 2. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári tábla igen érdekes elvi kérdésben hozott figyelemreméltó döntést a napokban. Mint ismeretes, a kereskedelmi törvény kötelezi a részvénytársaságokat arra, hogy rendes évi közgyűléseik összehívása a kellő nyilvánosság előtt történjék meg. Eppen ezért a részvénytársaságok a hivatalos lapon kívül egy-két helyi lapban is tartoznak a közgyűlési meghívót megfelelő idővel annak megtartása előtt közzé-tenni. Az egyik nagy kolozsvári kereskedelmi vállalat a rendelkezéseknek eleget téve az elmúlt évi közgyűlésére vonatkozó meghívót *leközzeltette a hivatalos lapban, valamint az Uj Kelet hasábjain.*

lyamodást jelentett be a kolozsvári táblához. A felfolyamodás alapos jogi indokolásában többek között rámutat arra, hogy a vállalat alapszabályai a közgyűlési meghívónak *egy kolozsvári lapban* való közzétételét írják elő anélkül, hogy a rendelkezés mellett az a kikötés szerepelne, hogy illető lapnak román nyelven kell megjelenie. A vállalat alapszabályait a törvényszék jóváhagyta anélkül, hogy ezen az intézkedésen megszorításokat eszközölt volna. Amennyiben a bíróságnak az lett volna az álláspontja, hogy közgyűlési meghívók csak az állam hivatalos nyelvén jeleníthetők meg, ugy megfelelő módosítást kellett volna eszközölni a alapszabályokon, azoknak elfogadása előtt. A meghívó egyébként megjelent a hivatalos lapban is, a vállalat közgyűlésén pedig megjelentek az összes részvényesek, jeléül annak, hogy a közgyűlési meghívók elérték céljukat.

Az illető vállalat az előző években is hasonló módon tett eleget e kötelezettségnek anélkül, hogy a törvényes fórumok az ellen kifogást emeltek volna. Az elmúlt évben azonban a vállalatot *kellemetlen meglepetés érte. A kolozsvári törvényszék megsemmisítette a vállalat közgyűlésének határozatait és azt új közgyűlés tartására utasította azzal, hogy a megsemmisített közgyűlés összehívása szabálytalanul történt.* A végzés indokolásában a törvényszék rámutatott arra, hogy a közgyűlési meghívó nem román nyelven szerkesztett ujságban jelent meg, miután azt a magyar nyelven megjelenő Uj Keletben tették közzé. „Már pedig — mondja a törvényszék indokolása — ismeretlen részvénytulajdonosokról lévén szó, az efféle hirdetémények csak abban az esetben célravezetőek, ha az összes részvényesek tudomására jutnak. Eppenezért a hirdetémények nem kell egy olyan organumban megjelenie, amelyet a román állampolgároknak csupán egy kis része olvas.”

A kolozsvári tábla dr. Ioan Pop első elnök elnöklete alatt tárgyalta a vállalat felfolyamodását és azt teljes egészében magáévá téve, utasította a törvényszéket a közgyűlés határozatainak ratifikálására. Indokolásában többek között kimondja a táblai döntés, hogy a felfolyamodó céget alapszabályai szerint jegyezték be és így ma nem lehet vele szemben olyan jogfosztással élni, amelyet a törvény nem is elő és az alapszabályok nem indokolnak.”

Közzétették a szovjetek választási rendszabályait

Moszkva, julius 2. (Radór). Ma tették közzé a szovjet számára vonatkozó választási rendszabályokat. A tervezet az alkotmány megfelelő cikkelyein alapszik, amely egyetemes, egyenlő és közvetlen szavazójogot biztosít minden 18 életévét meghaladott orosz polgár számára. A választási körzetekbe 300 ezer ember tartozik, minden körzet egy képviselőt választ. A hadsereg különböző egységei külön választási körzeteket alkotnak.

Az Arvagondozó nyaralattási akciója

A pályaudvarok szokott mozgalmas életét meghaladó nagy sűrűségű forgás és még nagyobb zivaj verte fel kedden reggel a kolozsvári állomás peronjait: az Arvagondozó ekkor indította Tihutára a nyaralattásra kijelölt I. csoportba beosztott gyermekeket. Itt volt a gyülekezés nemcsak a Kolozsvárról, hanem egész Erdélyből nyaralásra kiállított gyermekek részére. Amíg a Kolozsvár és a környező városok gyermekei sorakoztatása és számbavétele történt, az egyik oldalon a Tövis felől érkező vonat hozta Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Brassó gyermekeit, pár perccel később Nagyvárad és környéke gyermekei érkeztek meg, akiket az Arvagondozó már a pályaudvaron reggelivel látott el. A nagyváradi gyermekek külön vagonját átkapcsolták a szamosújvári vonatban már rezervált vagonokhoz, amelyekben a gyermekek és pedagógusok hamar helyet kaptak és a vonat 4 vagon gyermekek kitérő örmé és hangos éneke mellett robogott ki a kolozsvári állomásról.

A gyermekek, akiknek felügyeletére az Arvagondozó minden vagonban megfelelő személyzetet állított, a hosszú és különben fárasztó utat a legjobb hangulatban és minden zavaró momentum nélkül tették meg Borsosuseni állomásig, ahol a C.F.R. által rendelkezésre bocsátott külön vonat vitte fel őket a tihuti telepig. Azok a gyermekek, akik ezt a borsosuseni közti utat első ízben tették meg, gyönyörködtve szemlélték ezt a feladást, de a nyaralótelep régi vendégei is boldogan élvezték a gyönyörű tájat és valamennyien kitérő örömmel üljöngtek, amikor a hegyek között előbukkant az Arvagondozó mindegyik, a terpet uraló pavilonja. Még az időjárás is kedvezett a nyaralócsoport utazásának, verőfényes nap kísérte a gyermekek egész útját a délután 6 órakor történt megérkezésig. Párolgó kakao fogadta a fáradt és éhes gyermek sereget és ha nem is látta volna a telep vezetője, haza írott, "tábori levelezőlapok" tömegében sok gyermek vallotta be az otthoniaknak, hogy "legalább 1/2 liter kakaót ittam meg, olyan finom volt", de majdnem kivétel nélkül mindegyik ismételt.

A telep vezetője, amelynek élére az Arvagondozó ez évben az aradi zsidó iskola igazgatóját, Grossmann Dezsőt nyerte meg, nagy gondot osztotta a gyermekek csoportját a tágas és kellemes szobákba és hogy ez a beosztás mennyire körültekintő volt, ezt megint a hazaküldött levelezőlapok árulták el. Nem volt egyetlenegy sem a gyermekek között, aki ne írta volna meg haza nagy megelégedéssel szobabeszámát. Akiket pedig a vezetőség szobabeszámokkal bízott meg, ezt a kitüntetést hangsúlyozottan szikésen tartották haza megírni. Általánosságban kiemelendő, hogy a Tihután levő gyermekek már az első napokban a legnagyobb elragadtatással közik impressziójukat környezetükkel, ami nem is csoda, mert az Arvagondozó az új pavilon megépítésére és praktikus berendezésére nagy gondot fordított és ennek érdekében nagy anyagi áldozatokat hozott. Ezenkívül minden lehető elkövet, hogy az élelmiszer terén is a legtöbbet nyújthassa az üdülő gyermekeseregnek, amelyek közt ez évben a normálnál is nagyobb az "unter-nähr" gyermekek száma, akik a telep orvosának előírására speciális ellátást kapnak.

Az I. turnusban 210 gyermek van Tihután, akik július 28-ig maradnak a telepen, hogy akkor helyet adjanak a II. csoportra már kiválasztott újabb 200 gyermeknek. Időközben — amennyiben az anyagi eszközök ezt lehetővé fogják tenni, — az Arvagondozó felállítja a már rég tervezett fűrdőbázist, addig a gyermekek a mindkét fűrdőbázisban berendezett számos tust használják.

A nyaralattási akció kiterjesztését az Arvagondozó vezetősége felkéri mindazon hitközségeket, melyek az elmúlt héten ezt valamilyen okból nem rendezhették meg, hogy valamelyik következő szombat templomi adományait a gyenge és beteges árva és szegény gyermekek nyaralattására engedjék át. Az erdélyi zsidó társadalmi nagy megértéssel és szimpátiával kíséri az Arvagondozó nagyjelentőségű gyermekvédelmi munkáját, amely ezzel a nyaralattási uttörő munkát végez és sok ezer, egyébként pusztulnának induló zsidó gyermeket mentett meg a produktív élet számára.

Kóser vegetárius étterem nyílt Clujon Calea Marechal Foch 21 alatt. A legkínosabb, izletes ételek. Kellemes helyiség. Olcsó abonoma árak.

Komoly kisebb ipari vállalkozás teljes felszereléssel, gépekkel, elköltözés miatt
eladó
Komoly ajánlatok: „Rentabilis” jellegűre a kiadóba kérlünk.

A Stieglitz-féle tüzeset újabb fejleményei

Június 26-i számunkban „Két kolozsvári zsidó kereskedő és a Transsylvania biztosító intézet érdekes harca” cím alatt megjelent közleményünkkel kapcsolatban a Transsylvania biztosító társaság az alábbi információkat adta szerkesztőségünknek, melyeket adatokkal és hiteles bizonyítékokkal támasztott alá szerkesztőségünk megbízottja előtt:

A tüzeset megtörténté után, hivatalból — és nem az intézet kérésére — megindult a Stieglitz testvérek ellen az eljárás öngyújtogatás gyanúja miatt, amelyet az ügyészség 4396—1936. számú végzésével bizonyítékok hiányában lezár.

A kár likvidálása során a Stieglitz testvérek által bemutatott, különböző cégek által kiállított bizonyítékok valódiságát ellenőrizve, a IV. kerületi rendőrszektórástus utján az intézet megállapította,

hogy azok legnagyobb része nem felel meg a valóságnak, mivel egyrészt nem is lettek az illető cégek által kiállítva, másrészt az abban foglalt árúknak csak egy nagyon kis része lett tényleg leszállítva.

Ezért tehát az intézet feljelentést adott be a Stieglitz testvérek ellen csalási kísérlet és hamisítás vádjával, melyet az ügyészség 1733—1937. szám alatt, kizárólag formai okokból elutasított. Az intézet ezt a végzést megfellebbezte, s a fellebbezés most van elintézet alatti, melynek megtörténte után ismertetni fogja az eredményt olvasóinkkal.

Megemlítjük még, hogy az intézet nemcsak üzleti ügyeiben hagyja figyelmen kívül a felekezeti szempontot, hanem több más nagy összegű adományai között a kolozsvári zsidó kórháznak kifizetett évi rendes szubvenció is szerepel.

APRÓHIRDETÉSEK

Házasságokat diszkreció mellett közvetít
Klein Mór Atud. Str. Prințul Carol 44. (Válaszbélyeg).

Marmorosch Bank betétkönyveket legmagasabb árrban veszek. Hirsch Salamon Huedin.

Megbízható orth. kóser tehén- és bivalytej, tejföl, túró, vaj állandóan frissen kapható Schwartz Árpád, Calea Traian 34. Telefon 20-23.

Megvételre keresek kisebb városi vagy nagyobb vidéki gyógyszerért. Cim a kiadóban.

Román, angol, francia, német órákat olcsón adok, pótvizsgára előkészítek. Érdeklődni Dávid börtület P. M. Viteazul 39.

Hatvan-nyolcvanezer lej készpénzkaucióval rendelkező agilis fiatalember állást keres. Esetleg biztos üzletbe betársulna. Választ „Fiatalember” jellegre a kiadóba.

Vas- és fűszerszakmában jártas egyén 20—25.000 lej kaucióval raktárnoki, ügynöki, vagy hasonló más állást keres. „25.000 lej”

Alkalmi vétel

Egészen új, modern mahagoni háló, modern ebédlő, antik szalonbutor, Singer súlyosított varrógép, bizomány, sürgősen féláron alul eladó. STERNBERG régiókereskedő ORADEA, Bul. Reg Ferd. 13.

Fatizstviselő, nőtlen, az ország 3 nyelvét bírja, 14 évi jártassággal a szakmában, azonnali belépésre „Fás” jelige alatt állást keres.

Elegánsan berendezett, teljesen különbejárható szoba fűrdőszobahasználattal kiadó. Str. Berde 2, I. em. 10.

Kétágas különbejárható butorozott szoba kiadó. Str. F. David 6.

180 lejért villanyondolólunk 6 havi garanciával. Speciális hajfestés, víz-vas ondololás és művészies parókákészítés. H. Lotti, Calea Regele Ferdinand 3. Udvarban.

Royal írógép, majdnem új, elutazás miatt eladó. Str. Reg. 83 Inf. No 12, ajtó 1.

Keresem oly urleány ismeretséget, ki feleségül menne 28 éves önálló kereskedőhöz. Hozomány megkívántatik. Levelek „Fűszerezés” jellegre postrestant Gherla küldendő.

Transzmissziók, szikerekerek, csapágyak, 6 légkörös kazán, 5—7—24 kg sinek vagonként, 30 tonnas vasuti kocsimérleg, tartányok, hidraulikus prés, 25 és 60 lóerős gőzgép, 6 szivattyú és mindenféle vasak vétele és eladása. Rosmann J. vasudvar Tg-Mures, Piața Constantin Roman 42.

Zsidó uricsalánál keres üres szobát fűrdőszobahasználattal hivatalnokleány. Rituiális háztartásban teljes ellátással. Klein S. Str. Niculescu 2, II. emelet.

Butorozott szoba fűrdőszobahasználattal uricsalánál kiadó. Esetleg teljes ellátással is. Cim a kiadóban.

Önálló, tiszta munkához szokott kis- és nagymunkás órásságú keresek. Csakis szolid, megbízható munkaeörök jelentkezzenek. Állandó állás, Cim a kiadóban.

Jó házból való, románul-németül is beszélő izr. leány elmenne gyermekek mellé. Háztartásban is segítkezne. Cim a kiadóban.

Intelligens, jómégenésű idősebb segéd a textil- és rövidáru szakmában, perfek román nyelvben, felvétetik. Kézimunka szakmában jártas előnyben. Ajánlatokat fényképpel: Vértés Adóif Baiamare.

Utazó, jómégenésű, garanciával textil és kötöttáru szakmában bevezetve állást keres. „Garancia” jelige.

A szerelem a gyomron vezet keresztül, tehát vigyázzon a gyomrára és vegyen azonnal egy amerikai rendszerű univerzális passzirozót, mely az egészség öre, Moskovits és Társánál, Cluj (főpostával szemben) Takarékossági könyvre is.

Négyszobás, mellékhelyiséges, lehetőleg kerttel is rendelkező lakást keresek magánháznál esetleg októberre. „Pontos fizető” jellegre.

Turisták! Nyaralók! Minden szombat éjjel 12 óráig turista szolgálat az újonnan megnyílt „Elisabeta” étteremben, Calea Regele Ferdinand 37. Mindenfajta „Paradess” élelmiszer, friss meleg kenyér, sütemények, frissen rántott csirkék. Higiénia, pontosság, méssékeit árak.

Fradi gyakorkodot, kezdőt, felveszünk. Ajánlatot „Ambiciózus” jellegre a kiadóba.

Német-román levelezőt félnapra felveszünk. Ajánlatot „Perfekt” jellegre a kiadóba.

SPORT

Ausztria eddig négyszer nyerte a Közép-Európa Kupát

Cluj, július 2. (Az Uj Kelet tud.) A bajnoki szezon végétől Európa labdarúgóköreinek, valamint a sportközvélemény figyelmébe a Közép-Európa Kupa érdekes küzdelme felé irányul. A nemzetek közötti labdarúgótornát 1927-ben, Meisl Eugó, az elhunyt osztrák sportvezér terve alapján hívták életre és írták ki először. A küzdelem már az első kiírása alkalmával nagy népszerűségnek örvendett, különösen Ausztriában és Csehszlovákiában, ahol negyvenezres tömegek előtt játszották az egyes mérkőzéseket. Mérsékeltebb közönség, de teljes sportsiker jellemezte Olaszországban és Magyarországon is.

A Közép-Európa Kupát az első évben a prágai Sparta nyerte. Az eddigi nyertesek alapján a nemzetek versenyében Ausztria vezet, amely négyszer nyerte a kupát. Csehszlovákia, Magyarország és Olaszország kétszer-kétszer. A kupa kiírása óta máig a nyertesek a következők:

1927-ben Rapid—Sparta döntő után Sparta.
1928-ban Ferencváros—Rapid, Ferencváros.
1929-ben Ujpest—Slavia, Ujpest.
1930-ban Rapid—Sparta, Rapid.
1931-ben Vienna—WAC, Vienna.
1932-ben az ellenfél diszkvalifikálása révén a Bologna győzött.
1933-ban Austria—Ambrosiana, Austria.
1934-ben Bologna—Admira, Bologna.
1935-ben Sparta—Ferencváros, Sparta.
1936-ban Austria—Sparta, Austria.

A kupa alakítása alkalmával a küzdelemben Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország és Olaszország vetek részt négy-nyég együtessel. Később a mezőnyt kibővítették Svájcjal, majd az idén bevették Romániát és Jugoszláviát is. A küzdelemben azonban továbbra is az alapító nemzetek dominálnak, minthogy az újoncok még nem érték el a középeurópai labdarúgás szintjét. Az újoncok közül azonban Svájc már bontogatja szárnyait. Az idei küzdelemben a Grasshoppers az első fordulón továbbjutott, míg a Young Fellows csak harmadik mérkőzésen adta meg magát a Viennával szemben.

Hogy az idei KK küzdelemben melyik nemzet reprezentánsa nyeri a kétségtelenül értékes címet, merész vállalkozás volna jóslásokba bocsátkozni.

Hungária és Szeged helyett — Nemzeti. Temesvárról jelentik: A Ripensia vasárnap ellenfele sem a Hungária, sem a Szeged FC, hanem a Nemzeti együttese lesz. Budapesti híradás megerősíti a Nemzeti vasárnap temesvári szereplését, Szó van azonban arról is, hogy a Nemzeti még néhány mérkőzést játszon Romániában.

Nem lesz Kontinens—Anglia válogatott mérkőzés. Budapestről jelentik: Fischer Mór, a FIFA nemzetközi ügyeinek intézője kijelentette, hogy a Kontinens—Anglia válogatott mérkőzést belátható időn belül nem lehet megvalósítani, minthogy a jövő évben a világ-bajnokság miatt erre nem lesz megfelelő időpont.

Felecan csak tartalék. Bucurestiből jelentik: A balti turán résztvevő román válogatott gárdával elutazott Felecan I, a Victoria hátvédje is. Felecan azonban csak tartalék-ként szerepel a gárdában, minthogy a tura-mérkőzéseken a Bürger—Buibas hátvédpár játszik.

A CAO még nem fejezte be erősítési kampányát. Ujabbán az a hír, hogy Orza, az Universitatea fiatal játékosa már aláírta a belépési nyilatkozatát a nagyváradi egyesülethez. Sőt szó van Szaniszló (ugyanancsak Universitatea) szerződéséről is. A NAC körében egyelőre azonban fájllalják, hogy Blum Zoltán, a Ferencváros volt edzője, aki az utóbbi időkben a NAC edzői tisztjét látta el, elhagyja Nagyváradot és visszatér Budapestre. A NAC nem tudja teljesíteni Blum Zoltán egyébként jogos igényeit.

Németország—Finnország 2:0 (1:0). Helsinkiben volt ez a világbajnoki selejtező mérkőzés, melynek eredménye után az első csoportból Németország és Svédország kerültek a világbajnokság döntő meznyébe.

Aláírták a szerződést: július 30-án lesz a Schmelig—Farr mérkőzés a nehézsúlyú ökölvívás világbajnokságért Londonban. A győztes majd valószínűleg Joe Luis-szal mérí össze erejét és ezen találkozó győztese a nehézsúly világbajnoka lesz.

TÖKÉ FÉNY PERUT és LEN

PERU

Időprognózis: takozó felhőzet, északnyugati réskeleti szél, változó felhős, esős időjárás.

Letartóztatott egy vezetőjét. Niemoller evang. részvények. Ismeretes, hogy német tengerelát.

ORAEDA hivatalunk címe: Cantemir 45. Tel.

MEIR GR Nagy érdeklődés zsidóság Meir állampárt vezető adását, amely legújabb helyen is ki fogja az azon kérdések lista politika előadását vas tartja meg a lesz Palesztina

Miért késleked a tablettát kell vá dalmakat csillag ezzel egyidejűleg nyerni akarja. győgyítja a reum gróppát, idegfájd betegségeket. Gyógyszerárakba 52.—, 130.—.

Sirkőavatás, hogy megboldog tása f. hó 4-én. lesz az új zsidó a Tornavivódától

Meghalt Ma lentik: A napokt Adler professzor ler a szocializmus kusa volt és egy zófusa. 1920-ban men szociológiából és történet egyik munkásk tartománygyűlési Hilferdinggel eg studium című foly mus gazdasági és szemléltető világo tudományos és f odairányult, hogy nem is szünteszt re. Legfőbb és leg cializmus szellem gondolkodó”. A élet”. Adler prof pártok teoretikus rán gyakran szer sal. Azonban elle kultiváltságát és agát.

Bánfa

Bardejov-Kupel A legolcsóbb Vasas vizek halatörüm, vizű strand zások, stb. Olcsó nyaraló Teljes napi ható.

Szigon

Bierma Kitiño könyh látás. 66 száza Prospektust ki

RT
g négyszer
zép-Európa
at

Tökéletes
FÉNYKÉPEK
PERUTZ fémekkel
és LEMEZEKKEL.

Perutz

HIREK

Időprognózis: Emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, derülő irányzat az ország északnyugati részeiben, enyhe keleti és északkeleti szél, változatlan hőmérséklet az ország déli részeiben, esők esetleg zivatarok, amiket lehűlés követ.

Letartóztatták a „német keresztények“ egyik vezetőjét. Berlinből jelentik: Martin Niemöller evangélikus lelkész, a „német keresztények“ egyik vezetőjét letartóztatták. Ismeretes, hogy Niemöller a háború alatt egy német tengeraltjtáró parancsnoka volt.

ORÁDEAI szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk címe: Schön Dezső str. Dimitrie Cantemir 45. Telefon 20.

MEIR GROSSMANN ELŐADÁSA. Nagy érdeklődéssel várja Kolozsvár zsidósága Meir Grossmann, a cionista állampárt vezérének látogatását és előadását, amelyben a Palesztina-politika legújabb helyzetéről fog expozé tartani és ki fogja fejteni álláspontját mindazon kérdésekben, amelyek ma a cionista politika középpontjában állnak. Előadást vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg a Capitol-mozgóban: „Mi lesz Palesztina sorsa“ címmel.

Miért késlekedik? előbb-utóbb ugyanis Togalabettát kell vásárolnia, ha nemcsak a fájdalomakat csillapítani, hanem egészségét is ezzel egyidejűleg életkedvet igazán visszanyerni akarja. Togal gyorsan és biztosan gyógyítja a reumát, köszvényt, illőidegzsábat, grippt, idegfájdalmakat és főfájást, műlétes betegségeket. Togal legyen mindig kéznél! Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 12.—, 62.—, 130.—.

Sírköveátadás. A Léb-család ezuton közli, hogy megboldogult Léb Izsák sírkövének avatása f. hó 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az új zsidó temetőben. Díjtalan autóbusz a Tornaviródtól (P. Ml. Viteazul) indul.

Meghalt Max Adler tanár. Bécsből jelentik: A napokban meghalt Bécsben dr Max Adler professzor 64 éves korában. Max Adler a szocializmus egyik legkiválóbb teoretikusa volt és egyben korunk kimagasló filozófusa. 1920-ban habilitálták a bécsi egyetemen szociológiából és a szocializmus elméletéből és történetéből. Három éven át Bécs egyik munkáskerületének, a Josefstadtnak tartománygyűlési képviselője volt. Rudolf Hilferdinggel egyetemben kiadta a Marxstudien című folyóiratot, amelyben a marxizmus gazdasági és szociológiai vonatkozásait szemléltető világszerte elismert filozófus. Adler tudományos és filozófikus munkássága főleg odairányult, hogy Kant és Marx között, ha nem is szüntézt, de kapcsolatot hozzon létre. Legfőbb és legelterjedtebb művei: „A szocializmus szellemi története“, „Marx mint gondolkodó“, „A materialista történet-szemlélet“. Adler professzor a szocialista munkáspártok teoretikusa volt és éles polémikák során gyakran szembekerült a polgári felelősséggel. Azonban ellenfelei is elismerték nobilis kultúráját és fegyelmzett tárgyilagosságát.

Bárfa Fürdő
Bardziej-Kupele Csehszlovákia
A legolcsóbb gyógy- és nyaralóhely. Vasas vizek, mórffürdők, modern inhalatórium, vizgyógyintézet, melegvízi strandfürdő, sportok, szórakozások, stb. Olcsó nyaraló- és gyógykezelések. Teljes napi penzió már 25 ck. kapható. Szigoru orfi. kóser! Bierman vendéglő. Kitiño konyha, kívánatra diétás előadás. 66 százalékos vasuti kedvezmény. Prospektust küldt a fürdőigazgatóság.

Nem emelik az olcsó cigaretták árát. Bucurestiből jelentik: A Casa Autonoma a Monopolurilor igazgatóságga határozottan cáfolja egyik lap azon híret, hogy a Pugar, National és Mărăsesti cigarettákat megszüntették, amiért észrevették, hogy a dohányosok többsége olcsóbb fajta cigarettát szív. Ez a hír minden alapot nélkülöz. Különbben az utóbbi időben a fogyasztás nagymértékben emelkedett, a szükségletet alig lehet kielégíteni, habár felváltott, kettős munkáscsoportokat használnak a fenti cigarettá fajták fogyasztása az utolsó két évben 150 millióról 400-ra emelkedett havonta. A CAM 14 új gépet rendelt, amelyek kb. napi 10 millióval fogják emelni a gyártást.

Nyolc részeg fiatalember Oroszországra szökött a Dnyeszteren keresztül. Cetatea-Albából jelentik: Nyolc itteni fiatalember, élükön Rocacinski borbélyal, az egész éjjel tartó mulatozás után halászbarkára szálltak és ki hajóztak a Dnyeszterre Ovidiopol felé kormácnovza. A bárka tulajdonosa észrevette, hogy csónakja eltűnt, mire egy másik bárkával üldözbe vette a fiatalembereket és felszólította őket, adják vissza tulajdonát. A fiatalemberek erre megfenyegették, hogy vízbefojtják, ha továbbillözi őket, akik azonban folytatták utjukat az orosz part felé.

Aki friss és munkaképes akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanásokkal, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Feresz József“ keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

Súlyos zavargások voltak Észak-Irország fővárosában. Belfastból jelentik: Észak-Irország fővárosában ma éjjel súlyos zavargások voltak. Ismeretlen okokból több revolverbűvést adtak le egy járőrkéző csoportra. Ugyanakkor bombát is dobtak közéjük, amely azonban nem robbant fel. Negyven személyt letartóztattak.

SOUVENIR DE FRANCE PUDER
elismeri márkájú készítmény, modern kompozíció, utolérhetetlen minőség, mindenki által elérhető árban. L. T. PIVER, Paris
LEI 24
SOUVENIR DE FRANCE PARFUMERIE PIVER PARIS

Revolverlövésvel végződött a falusi hóra. Sculeniből jelentik: Bucumenia községben hórárt jártak tegnap. Adott pillanatban egy Zaharia Belbas nevű 20 éves legény lelőtte Elisabetha Chirutza fiatal leányt, majd három lövést adott le magára. Belbas meghalt, a leány haldoklik. Az ok feltékenység.

Doktorráavátás. Nádas Viktor ügyvédjelöltet, Nádas Jenő lapszervező fiát, a clujli I. Ferdinand király tudományegyetemen június 26-án doktorrá avatták.

A patriarha a gyengélkedő Mária királynénál. Bucurestiből jelentik: Miron Cristea patriarha tegnap felkereste Mária királynét a Pelisor kastélyban és nagy örömmel állapította meg, hogy a királyné jobban érzi magát és már többször elhagyta betegágyát. A betegség majdnem egyáltalán nem hagyott nyomokat a királyné arcának kifejezésén. Öfensége a királyné felhatalmazta a patriárkát, fejezze ki köszönetét mindazoknak, akik egészségi állapota iránt érdeklődnek.

A Tora Umlacha ifjusági tábora Băitan. A Brith Tora Umlacha Acmaít erdélyi vallásos cionista szervezet ifjusági csoportja, a Hasomer Hadati ezuton értesíti tagjait, valamint pártolói, hogy ez évben is, mint az előző években megrendezi a szokásos nyári táborozást, a Clujtól 46 kilométerre fekvő Kérő (Băita)-fürdőben, ahol sikerült egy nagyon szép és minden tekintetben megfelelő táborhelyet szerezni N. Katonáné, a fürdő jótéteményéről közzismert tulajdonosnője által, aki készséggel bocsátja rendelkezésünkre a fürdőjében levő gyönyörű telket. A tábor három hétig fog tartani. Kezdeté július 13. Mindazon ifjak, akik vallási követelményeknek elegendet tesznek és a táborunkban részt akarnak venni, jelentkezzenek folyó hó 6-ig a Tora Umlacha tábort bizottságánál str Gen. Berthelot 8. Egyben felhívjuk csoportjaink figyelmét, hogy Băitan megrendezésük az évi rendes pögisát, amelyről körlevélben értesítünk mindenkit. Tora Umlacha tábort bizottsága.

Davila Mozgó
Ma és a következő napokon szovjetfilm:
CIRKUSZ
Az orosz filmgyártás legtekélyesebb produkciója. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Helyárak: 15, 20 és 24 lej minden helyeggel együtt.

Bárfa-fürdő (Bazdejov Küpele Csehszlovákia) a legolcsóbb gyógy- és nyaralóhely. Vasasvizek, mórffürdők, modern inhalatórium, vizgyógyintézet, melegvízi strandfürdő, sportok, szórakozások, stb. Olcsó nyaraló és gyógykezelések. Teljes napi penzió már 25 ck-tól kapható. Szigoru ort. kóser Bierman vendéglő, kitiño konyha, kívánatra diétás előadás. 66 százalékos vasuti kedvezmény. Prospektust küld a Fürdőigazgatóság.

Borsec fürdő
EISEG-világban megnyit a szogoruan
Klein vendéglő
Előszőzonban olcsóbb árak.

Számos vállalatot sújtottak pénzbírsággal a munkavédelmi törvény alapján. Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága ma délelőtt Valer Pop elnökletével tartott ülésén a román személyzetnek a vállalatoknál való alkalmazására vonatkozó törvény értelmében a következő vállalatokat bírságozták meg: Domeniul Gudeamsterhaza, Lunca Bradului 380.000 lejlel, az Első Ardeali Papirgyártat 40.000 lejlel, az Aida bucurestii harisnyagyártat 30.000 lejlel, más igen sok céget 20, 10, 7, 6, 5, 3 és 2 ezer lejlel.

Herzl-ünnepély a Poale Cecek templomban. Ma, szombaton délelőtt 11 órakor istentisztelet kapcsán Herzl-Bialik emlékünnepély lesz a Poale Cecek templomban. Emlékbeszédet tart Rav Klein Eliahu. Ugyanitt jelentjük, hogy a Hapoel Hadati szombat délután 4 órai kezdettel str. Parison levő imaházában tartja meg Herzl-Bialik emlékünnepélyét, amelynek keretében Rav Klein Eliahu és Weinberger Nándor tartanak beszédeket.

Eljegyzés. Kaszovits Patsy Carei és Schau Juliu Bistrița jegyesek. (M. k. é. h)

A kereskedelmi kamarák berlini nemzetközi konferenciáján a román álláspontot fogadták el a folyamhazajóási illetékek kérdésében. Berlinből jelentik: A kereskedelmi kamarák nemzetközi konferenciáján résztvevő román delegációnak, amelynek tagjai Trancu-Iasi, Emil Lobontiu, Apostol Popa, Virgil Kerciu, Stefan Mihaescu mérnök és Penescu tanár, a folyamhazajóási kérdésben sikerült elfogadtatni Románia álláspontját az illetékeket illetőleg.

Egy pilótanövendék szentesítés kimeneteli katasztrófája. Bucurestiből jelentik: A tecuci pilótaiskola egyik növendéke, Mocanu nevezetű, ma délelőtt Fleet-gépével Frunzeasca környékén gyakorlatozott, amikor viharba került. A gép felborult és a pilótanövendék kiesett belőle. Az ejtőernyő kinyílt, így Mocanu sértetlenül megmenekült. A gép viszont lezuhant és összetört.

RÁDIO MŰSOR

Julius 3, szombat.
Bucuresti, 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Hírek, déli zene, vidám hanglemek. 14: Hírek. Előadások. 19: Katonazene. 20.25: Bendrino zenekar. 21.15: Táncczene. 22.45: Lemezek, vendéglői zene.
Budapest I. 7.45: Torna, hanglemek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Előadás a Szépművészeti Muzéumból. 13.05: Ének zongorakísérettel. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemek. 15.40: Hírek. 17.15: Stadler Frida ifjusági előadása. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Zongoraverseny. 19: Mit üzen a rádió? 19.25: Táncczene. 20: Vadszelbeszélés. 20.30: Dalos, zenés magyar katonazene, énekarok és cigányzene kísérettel. 22: Hírek. 20.20: Operaház zenekara. 23.30: Cigányzene. 24.20: Jazz. 1.05: Hírek.

Dr. Pop Victor ügyvéd lett az új városi főjegyző. Tegnap végre eldőlt a városi főjegyzőség kérdése. Beszámoltunk arról, hogy az utóbbi napokban már kétszerte dr. Pop Victor ügyvéd volt az egyetlen esélyes utóda dr. Moga Aurel nyugalmába vonult városi főjegyzőnek. Dr. Draganu Nicolae főpolgármester tegnap végérvényesen eldöntötte az utódlási kérdést. A közigazgatási törvény 115-ik szakasza értelmében tegnap délelőtt Pop Victor nevezte ki a város főjegyzőjévé. Az időközi bizottság még tegnap elküldte a kinevezési okmányt a kormányhoz, hogy vigye keresztül a királyi szentesítést. Pop Victor régi ismert ügyvédje Kolozsvárnak és egyaránt rokonszenvenek örönd egy a többség, mint a kisebb ségi körökben.

Humor a hó alatt: A szibériai hadifogság derüs órái. Korhú krónika képekkel, kottákkal. Több fogollyal együtt írta: Fogarasi Ernő. Kart. 165 lej, vászonban 198 lej Lepage-nál Cluj. Postán utánvétellel.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Capitol-mozgóban
Meir Grossmann
a Judenstaatspartei elnöke
„Mi lesz Palesztina sorsa?“
címvel tart előadást. Minden zsidó ott legyen!

Kelet tud.) A bajnoki labdarugóköröknek, nemény figyelme a kedves küzdeleme felé zötti labdarugótornát az elhunyt osztrák hivatás életre és irlem már az első kiépserliségnek örvenében Ausztria veerte a kupát. Cseh és Olaszország két-kirása óta máig a

döntő után Sparta. Rapid, Ferencváros. Ujpest, Rapid, C. Vienna.

szkvalifikálása révén

brosiana, Austria. nira, Bologna. ncváros, Sparta. rta, Austria.

almával a küzdelem-ákia, Magyarország zt négy-négy együt kibővítették Svájcék Romániát és Ju-lemben azonban to- zetek dominálnak, még nem érték arugás nivóját. Az vácj már bontogatja lemében a Grasshop- továbbitott, míg a armadik mérközésem ával szemben.

lemben melyik nem- a kétszertelelül ér-alkozás volna jóslá-

lyett — Nemzeti. Ripensia vasárnap, sem a Szeged FC, ese lesz. Budapesti zmeti vasárnap t- van azonban arról g néhány mékőzést

Anglia válogatott entik: Fischer Mór, éinek intézője ki- sene—Anglia váloga- dón belül nem lehet jövő évben a világ- nem lesz megfelelő

Bucurestiből jelen- evő román váloga- lecan I, a Victoria ban csak tartalék- minthogy a tura- Buibas hátvédpár

be erősítési kam- hir, hogy Orza, az kosa már aláírta a nagyváradi egyesü- aniszló (ugyancsak éséről is. A NAC n fájlalják, hogy os volt edzője, aki edzői tisztjét látta és visszatér Buda- na teljesíteni Blum nyeit.

2:0 (1:0). Hel- noki selejtező mér- után az első cso- vérdorszag kerültek zonyóba.

Julius 30-án lesz a a nehézsúlyú ököl- ondonban. A győz- lis-szal mérí ösz- győztese a nehéz-

UJ KELET Legújabb hírek

Sulyosra fordult a távolkeleti helyzet

az Amur-folyón kiobbant orosz-japán incidens miatt

Litvinov állítólag elutasította a Japán követ újabb tiltakozását. Japánban borulátóan itélik meg a helyzetet

Moszkva, július 2. (Rador). A Tass-ügynökség jelentése szerint tekintettel arra, hogy június 30-án az Amur folyón egy orosz ágyunaszádra rálöttek, Stomaniakov helyettes külügyi népbiztos még aznap határozottan tiltakozott Shigemitsu japán nagykövetnél.

A Shigemitsu által előterjesztett ellentiltakozás azt állítja, hogy az orosz naszád a folyó balpartján mutatkozott, a szigeteken túl és az kezdte a tüzelést. Stomaniakov ezt az állítást nem fogadta el.

Július 1-én Litvinov megbeszélést folytatott Shigemitsuval és megismételte tiltakozását az ellen, hogy a mandzsu határról rálöttek az orosz naszádra. Litvinov kijelentette, hogy kormányja kész visszavonni csapatait már másnap, ha a japán-mandzsuk is megígérik ezt és megerősítést nyer, hogy visszavonták naszádjait. Shigemitsu ismét a szigeteken az orosz csapatok által való állítólagos törvénytelen elfoglalásáról beszélt. Litvinov hangoztatta, hogy a pillanat alkalmatlan arról vitatkozni, legális vagy nem volt az orosz őrszolgálat megjelenése a szigeteken, továbbá arról is, kiké ezek a szigetek, mivel mind a két félnek ebben a kérdésben kialakult véleménye van, amiben igazat a jövőbeni tárgyalások vannak hivatva tenni.

A szovjetek készek azonnal megadni a megfelelő utasításokat, amennyiben határozott ígéretet kapnak, hogy a másik fél is hasonlóan rendelkezik. Shigemitsu megígérte, hogy tanulmányozni fogja a kérdést és másnap folytatja a tárgyalásokat.

A Reuter jelenti Karbimból, hogy a szovjetek jelenleg csapatokat és ágyunaszádot vonnak össze Kafentzki és Kinamso szigetek körül az Amur folyón.

A Domej japán ügynökség jelenti Tókióból, hogy a Távol-Keleten ismét súlyosbodott a helyzet. Senufa szigete felett három orosz repülő jelent meg. Miután felderítő utat tettek a japán-mandzsuk állások felett, a három gép elvonult.

Japán politikai körökben e határsértésnek rendkívüli fontosságot tulajdonítanak. Ugyanez forrásból jelentik, hogy Litvinov állítólag elutasította Shigemitsu moszkvai japán nagykövet legújabb tiltakozását. Litvinov állítólag elhárította magától a pontos magyarázatokat azon szigetek status quójának helyreállítása ügyében, amiket az orosz csapatok elfoglaltak. Shigemitsu lemondott tárgyalásainak folytatásáról és újabb utasításokat kért Tókióból.

A japán külügyminisztérium köréből jelentik, hogy a japán nagykövet folytatja tárgyalásait Litvinovval. Japán álláspontja változatlan maradt. A japánok azt követelik, hogy a szovjetek váltsák be azon ígéretüket, mely szerint kiűrik az Amur folyami szigeteket. Ennek minden feltétel nélkül kell végbemenni anélkül, hogy az oroszok azt az ígéretet támaszthatnák, miszerint a folyam partján állomásozó japán csapatok visszarendeltessenek. A japán külügyminisztérium nem tehet olyan ígéretet sem, hogy miután a szigeteket az oroszok kiűrték, japán csapatok nem fogják azokat elfoglalni.

Japán politikai körök és a sajtó igen borulátóan itélik meg a helyzetet.

Ai Nichi-Nichi című lap azt ajánlja Oroszországnak, segítse elő az incidens lokalizálását, mert különben Moszkvát illetné a felelősség a távolkeleti béke fenyegetéséért.

Charbini jelentése szerint a szovjet-mandzsuk viszállyról nyugtalanító hírek érkeztek oda. Olyan hírek terjedtek el, hogy a két állam

Nahum Goldmann nyilatkozata a cionista világkongresszus feladatairól

Zürich, július 2. Dr. Nahum Goldmann, a Jewish Agency genfi delegátusa kijelentette a sajtónak, hogy az augusztus 3-án összeülő huszadik cionista kongresszus legfőbb feladatát a cionista tömegek széles alapokon való megszervezésében látja, hogy felkészüljön a mozgalom a ráváró politikai harcokra. A kongresszus előtt ül össze a cionista Akcionos Komité, amely előreláthatólag egyhangulag fog állástfoglalni Palesztina felosztása ellen és az angol mandátum fenntartása mellett.

hadihajóhadai, amelyek az Amur-folyón állomásoznak, véres harcot vívnak egymással. Másrészt tudni vélik, hogy azon a ponton, ahol az incidens történt, 40 orosz ágyunaszád tartózkodik.

Japán nem akar háborút?

Tókiói újabb jelentés szerint a japán hadsereg egyik illetékes személyisége a következőket nyilatkozta a sajtónak: „Nem áll szándékunkban háboruba keveredni a szovje-

tekkel, csak ha védekezünk kell. Minden a szovjetkormány magatartásától függ. Amennyiben az oroszok voltak azok, akik provokáltak, nekik kell visszavonniuk haderejüket, amit azután mi is megteszünk.

Egyébként a japán termelői pártja és több reakcionárius politikai szerv kérvényt intézett a nemzetvédelmi külügyi és tengerészeti minisztériumokhoz, gyakoroljanak nyomást annak érdekében, hogy Japán szakítsa meg a diplomáciai viszonyt a szovjetekkel.

Véres incidensek a romani községi választásokon

Buhusban a jobboldal erőszakkal akadályozta meg a zsidókat a szavazásban

Bucuresti, július 2. (Az Uj Kelet tud.)

A Lupta jelentése szerint Roman városában a mai községi választások során véres incidensek játszódtak le. A városháza előtt kormánypárti és nemzeti parasztpárti kortések verődtek össze, akik között éles szóváltás, majd verekedés keletkezett. Mindkét tábor botokkal és vasrudakkal harcolt. Egy adott pillanatban revolverlővések dördültek el anélkül, hogy megállapítható lett volna, melyik részről. Egy golyó Vasile Tăutu liberális képviselőt találta el, egy másik Vasile Vasiliu liberális városi tanácsos vállát surolta. A legsúlyosabb Bratosin sofőr, a nemzeti parasztpárt tagja sérült meg, akit súlyos állapotban kórházba szállítottak.

Tegnap kerültek lebonyolításra a községi választások Buhusban. A városka több, mint hatszáz zsidó szavazóját a cuzista és egyéb szélsőjobboldali kortések erőszakkal akadályozták meg az urnák előtt való megjelenésben. A zsidó szavazókat sorozatosan bántalmazták és véresre vertek egy Ghidu nevű rendőrt, aki egy megtámadott választó érdekében közbelepett. A választások eredménye egyébként a következő volt: cuzisták 670, liberálisok 610, vaidisták 394, nemzeti parasztpárt 292, gheorgisták 57 szavazat.

Mint tegnapi számunkban megírtuk, az ilfovi ügyvédi kamara fegyelmi tanácsa Romulus Georgeanun, az ügyvédszövetség

egyik alelnökét, egy évre, I. N. Vladescu ügyvédet pedig kilenc hónapra felfüggesztette ügyvédi hivatásának gyakorlásától. Dem. Dobrescu ügyében nem döntött a fegyelmi tanács, miután ellene egy Soare nevű jobboldali ügyvéd kizárási kérést adott be, azon a címen, hogy nem gyakorolja az ügyvédi foglalkozást.

A fegyelmi tanács határozatát az országos ügyvédi kamarának hatalmas többsége értelmetlen felháborodással foglalta. Dem. Dobrescu kijelentette a sajtó előtt, hogy az ország minden részéből érkező tiltakozó táviratok és levelek eléggé megfélemlítik a hozott határozatot. Romulus Georgeanu kijelentette, hogy káris szempontból egy ilyen határozat egyértelmű a sárkövel. Az ügyvédi kar méltóságán súlyos csorba esett. A kormányzat kötelessége véleményét nyilvánítani ebben a súlyos kérdésben. Minden ügyvédet, aki nem hajlandó magáévá tenni Micescu felfogását, leterrorizálnak és kizárnak a kamarából. A közvéleményre bízom e hamis nacionalisták elítélését és a magam részéről folytatom a harcot.

A fegyelmi bizottság döntése egyébként tíz napon belül megfellebbezhető. A fellebbezést ugyancsak az ilfovi kamara kizárólag jobboldalaktól álló fegyelmi tanácsa tárgyalja, de ezuttal öt más tagból álló bizottság elé kerülne. A fellebbezésen kívül semmisségi panasznak is van helye. Ez az ügyvédszövetség tanácsa elé kerül, amelynek hét tagja közül négy semmitörési tanácsos és három ügyvédszövetség kiküldött van. A fellebbezési fórumok döntéséig az elítélt ügyvédek tovább gyakorolhatják ügyvédi hivatásukat.

Károly király nagy beszéde a bukovinai íjjász-ünnepségen

Bucuresti, július 2. A bukovinai íjjász ünnepségen az uralkodó a következő beszédet mondotta:

Miniszter Ur! Lelkem mélyéből köszönöm azokat a szép szavakat, amiket hozzám intéztet ezen szép ünnepélyen egybegyűltek nevében.

— Minden alkalommal, amikor a szép bukovinai földre lépek, meghatottan emlékszem vissza egy 30 évvel ezelőtre, amikor első ízben volt alkalmam ellátogatni ezen földre, amely annyira drága nekünk és annyira gazdag történelmi emlékekben. Nem fogom elfeledni azt a pillanatot, amely mélyen belevésődött lelkembe, amikor a hosszúhajú szabadparasztok, Stefan cel Mare íjjászaihoz hasonlóak, Dornára jöttek és román lélekből fakadó üdvözlőket tolmácsolták, habár idegen uralom alatt éltek. (Lelkes taps). Nagyon megindító pillanat volt az én generációm számára, amely abban a hitben nevelkedett fel, hogy a románok egyesülése nem álom,

hanem határozott és közeli valóság. A dornai szabadparasztok akkori üdvözlésében felcsillant előttem az összes románok mai egyesülésének fénye. (Eljenzés és lelkes tetszésnyilvánítások). A dornai ünnepélyen, Stefan cel Mare nyilasainak és hűbéreseinek utódjai másodízben tolmácsolják üdvözlőiket, amikor kineveznek az íjjászok vörncijává. De most nem idegen uralom alatt, hanem szabadon és jókedvvel üdvözölnek. (Újabb tetszésnyilvánítások). Mégis kapcsolat van e két üdvözlés között. Kedvemre van ezt kifejezni, mert mindenekelőtt rámutat arra, hogy melyik a mi hitünk, a maiaké és melyek jövőbeni törekvéseink.

— A véletlen folytán ez az ünnepély, az íjjászok ünnepe, azoké, akik Stefan cel Mare harcosainak nevét viselik, olyan napon történik, amikor külön örömmre szolgál közejük jönnöm. Meg kell vallanom, hogy nem jelöltem ki a napot. De jele annak, hogy a Mindenható őrökdi ma megmozdulásaink

felett és akarata biztosíték arra nézve, hogy amit ma kezdünk meg, kedvére van és ennek megfelelően biztos a mai generáció győzelme. (Taps). Ezen a napon csak egyetlen dolgot választottam. Miután alkalmam volt egy baráti és szövetséges ország üdvözlését tolmácsolni egy olyan országnak, amelynek erejét és lelkét megíthettem, azt kívántam, hogy összeszedve a határon túl, ami jó, tehát hazafiasságot, amihez hasonló nincs és határozott hitet a haza jövőjében, reményem nek adjak kifejezést, hogy a harcban, amit vivünk, a mi generációm lelkében hasonló érzelmek élnek.

— Csak ezzel a hittel, a nemzeti egységnek és tulus fegyelemnek a szellemével, amelyeknek pillanatig sem szabad megrendülnök, csak ezen erényekkel, melyek a multban annyira elevenek voltak a bukovinai tájakban, s amelyeket valamennyiünknek igyekeznünk kell átvinni a mai generáció lelkébe, — csak eképpen fogunk győzhetni, fogjuk országunkat oly ragyogóvá tehetni, aminőnek lennie kell.

— Ebben a szellemben és ezzel a hittel hozom üdvözlőmet a bukovinai íjjászoknak és rendíthetetlen reményemnek és hitemnek adok kifejezést, hogy az ösök erőneire támaszkodva és utódaink erényében bízva meg fogjuk erősíthetni ezt az országot és emelni az ország dicsőségét. Eljen Bukovina.

Délután az uralkodó és Mihály trónörökös a meghívottak kíséretében Gura Homorului-ra utaztak és megtekintették az itteni kastort, majd Voronetet át folytatták útjukat. Délután öt órakor az uralkodó külön vonata elindult Bucuresti felé.

Olaszország és Németország közös deklarációjában a két spanyol fél hadviselő félként való elismerését követelte

LONDON, július 2. A benemavatozás albizottság ma délelőtti ülésén felolvasták az olasz és német kormányok közös nyilatkozatát, amelyben ezek megállapítják, hogy a spanyolországi helyzetre való tekintettel kitartanak a benemavatozás elve mellett. Mindkettő elutasítja a kezen előterjesztett francia-angol javaslatot, miután az egyenlő, bánásmód a spanyol spanyol harcoló feleket szemben amelyet a négyhatalmi terv biztosított, ma már csak az egyik harcoló fél számára alkalmaztatják. Az olasz és német kormányok tudatában vannak a helyzet neveltségének és épp ezért a következő javaslatokat teszik:

1. Az összes irseket hűalnak egyezzenek meg abban, hogy a Spanyolországban harcoló két félnek elismerés hadviselő minőségét és jogait. Egy ilyen elhatározás megerősítene a benemavatozás politikáját, mert eképpen az összes európai hatalmak kötelezve volnának, a semleges államok is, a nemzetközi jogszabályok alapján.

A tengeri őrszolgálat rendszere, amelyet a négy nagyhatalom alkalmazott, s amely teljesen kudarcot vallott, feleslegessé vána, ha a fenti elismerés révén a semleges államok is kötelezettségeket volnának kénytelenek vállalni a harcban álló felekké szemben.

2. Ezen tengeri rendszer kivételével a szárazföldi határok és kikötők ellenőrzésének jelenlegi rendszere fennmarad.

3. Az olasz és német kormányok ezen az alapon állva hajlandók bármilyen más javaslatot is vizsgálat tárgyává tenni.

Legújabb sporthírek

Súlyos vereséget szenvedett Zágrábban a Hungária. Zágrábról jelentik: A Hungária labdarúgócsapata olaszországi KK. mérkőzése után Zágrába utazott, ahol a HASK, Horvát Akadémikusok Sport Klubja csapatától 1:0 féliú után 5:0 arányu súlyos vereséget szenvedett. A mérkőzés este, villanyfény mellett játszották.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. uytomása Cluj, Strada Baron L. Fog 18. Telefonszám: 18-60.

ÖZENZURAT

Taxa post
plătită în
No. 22471

10. Telefon
Bavonta 11
évre 600, e
földre: Hav
félre 12,
detések dij
KELET"
vidőség eg
ja. Cikkeit
forrás megj

Amikoc
nem

I. Bratescu
szimpatikus,
röviddel ez
móltányolta
sajt: valahán
parlamentben
érkezését a k
művész-nyald
nesti jelentet
közepette: Öf

Bratescu-V
ezelűt bevon
sábjaira és o
nem akaró o
„Huligánizn
zatnak, amel
vaddal szembe
nak fenni hull
Ennek bizor
mában a zsidó
ségéről és a z
Te természet
zés csak mag
zsidóságok le
előből, divatb
dekből. A zsidó
okok miatt. E
ban: elvitatni
érdemeit az e
fejlődés terén

Bratescu-Vo
pillanatnyilag
Megállapítja
hogy az antisz
lása, amely a
a népek s a t
tését. Az em
vaszág jóval
tott harcban,
dolokban külo
meg azzal, h
életben, miut
Tavaszság kva
Nem éppen
nak azon hitév
kötnek, amely
uralkodni. „E
ezen abszurd e
elő ellen“ —
vaszágban kiv
gának a világ
Es hogy me
zsidó népek,
Bratescu-Voin
lizatorikus m
fejlődését kísé
vettek részt. N
lecsapolásánál,
nél, az alaguta
né, a gyárakba
hajókat, repülő
elő, stb. De ne
fejlődésnél sem
gyobb a zsidók
— kérdi Brate
aknek találma
az emberiség fe
ben alkottak é
Tulajdonképp
hogy e hosszú
nem ez az első
máni antiszer
got lát. Ha mé
nesti érvelését,
illusztráljuk: az
rán milyen mé
román közélet
képviselje és k
üket a jobbold
Termetese
Bratescu-Voin
vések abszurd
nak az emberis
kapcsolatosan
háznagy ur elm
Nevezetesen:
ten hittel és t
örök idökre lefe
világrendjét, ne